Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

27 päivänä helmikuuta 2014*

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Egyptin tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistetut rajoittavat toimenpiteet — Varojen jäädyttäminen — Oikeudellinen perusta — Perusteluvelvollisuus — Tosiseikkoja koskeva virhe — Puolustautumisoikeudet — Oikeus tehokkaaseen tuomioistuimen tarjoamaan oikeussuojaan — Omaisuudensuoja — Elinkeinovapaus

Asiassa T-256/11,

Ahmed Abdelaziz Ezz, kotipaikka Giza (Egypti),

Abla Mohammed Fawzi Ali Ahmed, kotipaikka Lontoo (Yhdistynyt kuningaskunta),

Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin, kotipaikka Lontoo, ja

Shahinaz Abdel Azizabdel Wahab Al Naggar, kotipaikka Giza,

edustajinaan aluksi barrister M. Lester ja solicitor J. Binns, sittemmin Binns, J. Lewis, QC, barrister B. Kennelly ja solicitor I. Burton,

kantajina,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M. Bishop ja I. Gurov,

vastaajana,

jota tukee

Euroopan komissio, asiamiehinään F. Erlbacher, M. Konstantinidis ja A. Bordes,

väliintulijana,

jossa vaaditaan kumoamaan yhtäältä Egyptin tilanteen johdosta määrättävistä tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä 21.3.2011 annettu neuvoston päätös 2011/172/YUTP (EUVL L 76, s. 63) ja toisaalta Egyptin tilanteen johdosta määrättävistä tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä 21.3.2011 annettu neuvoston asetus (EU) N:o 270/2011 (EUVL L 76, s. 4) siltä osin kuin kyseiset toimet koskevat kantajia,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja O. Czúcz sekä tuomarit I. Labucka ja D. Gratsias (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies S. Spyropoulos,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 12.3.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

1 Egyptissä vuoden 2011 tammikuusta alkaen sattuneiden poliittisten tapahtumien johdosta Euroopan unionin neuvosto antoi 21.3.2011 SEU 29 artiklan nojalla päätöksen 2011/172/YUTP Egyptin tilanteen johdosta määrättävistä tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 76, s. 63).

2 Päätöksen 2011/172 johdanto-osan ensimmäisessä ja toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(1) Euroopan unioni ilmoitti 21 päivänä helmikuuta 2011 olevansa valmis tukemaan rauhanomaista ja hallittua siirtymistä oikeusvaltion periaatteen kunnioittamiseen perustuvaan demokraattiseen siviilihallintoon ihmisoikeuksia ja perusvapauksia täysin kunnioittaen ja tukemaan toimia, joiden tavoitteena on saada aikaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja kasvua edistävä talous.

(2) Tässä yhteydessä olisi kohdistettava rajoittavia toimenpiteitä henkilöihin, joiden on todettu olevan vastuussa Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä ja jotka näin riistävät Egyptin kansalta talouden ja yhteiskunnan kestävän kehityksen edut ja heikentävät demokratiakehitystä maassa.”

3 Päätöksen 2011/172 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäädytetään kaikkien niiden liitteessä lueteltujen henkilöiden, joiden on todettu olevan vastuussa [englanninkielisessä versiossa ”having been identified as responsible”] Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä, ja heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten hallussa, omistuksessa, hallinnassa tai valvonnassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.

2. Varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.

3. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi antaa luvan tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen tai tiettyjen varojen tai taloudellisten resurssien asettamiseen saataville asianmukaisiksi katsominsa ehdoin, todettuaan, että kyseiset varat tai taloudelliset resurssit:

a) ovat tarpeen liitteessä lueteltujen luonnollisten henkilöiden ja heidän huollettavinaan olevien perheenjäsenten perustarpeiden tyydyttämiseksi, mukaan lukien menot, jotka aiheutuvat elintarvikkeiden hankinnasta, vuokrasta tai asuntolainasta, lääkkeistä tai sairaanhoidosta, veroista, vakuutusmaksuista tai julkisten palvelujen käytöstä;

b) on tarkoitettu yksinomaan oikeudellisiin palveluihin liittyvien kohtuullisten palkkioiden maksamiseen ja näistä palveluista aiheutuneiden kulujen korvaamiseen;

c) on tarkoitettu yksinomaan jäädytettyjen varojen tai jäädytettyjen taloudellisten resurssien tavanomaisesta säilyttämisestä tai hoidosta aiheutuvien palkkioiden tai palvelumaksujen maksamiseen; tai

d) ovat tarpeen poikkeuksellisia menoja varten – –

4. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi sallia tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamisen, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

a) kyseisiin varoihin tai taloudellisiin resursseihin kohdistuu tuomioistuimen, viranomaisen tai välimiesoikeuden ennen 1 kohdassa tarkoitetun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen luetteloon merkitsemispäivää perustama panttioikeus taikka tuomioistuimen, viranomaisen tai välimiesoikeuden ennen kyseistä päivää antama tuomio;

b) kyseisiä varoja tai taloudellisia resursseja käytetään yksinomaan kattamaan tällaisella panttioikeudella turvatut tai tällaisella tuomiolla vahvistetut saatavat niiden lakien ja määräysten asettamissa rajoissa, jotka koskevat sellaisten henkilöiden oikeuksia, joilla on näitä saatavia;

c) kyseessä olevaa panttioikeutta ei ole perustettu tai tuomiota annettu liitteessä mainitun henkilön, yhteisön tai elimen eduksi; ja

d) kyseessä olevan panttioikeuden tai ratkaisun tunnustaminen ei ole asianomaisen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteiden vastaista.

– –

5. Edellä oleva 1 kohta ei estä luetteloon merkittyä luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä, yhteisöä tai elintä suorittamasta maksua, joka johtuu sellaisesta sopimuksesta, joka on tehty ennen kyseisen henkilön, yhteisön tai elimen merkitsemistä liitteessä olevaan luetteloon, edellyttäen, että asianomainen jäsenvaltio on todennut, että edellä 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, yhteisö tai elin ei ole suoraan tai välillisesti maksun saaja.

6. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin jäädytetyille tileille lisättäviin varoihin:

a) näistä tileistä kertyvät korko- tai muut tuotot; tai

b) sellaisista sopimuksista tai velvoitteista johtuvat maksut, jotka on tehty tai jotka ovat syntyneet ennen sitä päivää, josta lähtien näihin tileihin on sovellettu 1 ja 2 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä,

edellyttäen, että näihin korkotuottoihin, muihin tuottoihin ja maksuihin sovelletaan edelleen 1 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä.”

4 Päätöksen 2011/172 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Neuvosto päättää liitteessä olevan luettelon laatimisesta ja muuttamisesta jäsenvaltion tai unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen perusteella.”

5 Päätöksen 2011/172 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Liite sisältää 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloon merkitsemisen perusteet.”

6 Päätöksen 2011/172 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jotta 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet olisivat mahdollisimman tehokkaita, unioni kannustaa kolmansia valtioita toteuttamaan tässä päätöksessä säädettyjen toimenpiteiden kaltaisia rajoittavia toimenpiteitä.”

7 Päätöksen 2011/172 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tätä päätöstä sovelletaan 22 päivään maaliskuuta 2012 asti.

Se on jatkuvan tarkastelun alainen. Se uusitaan tai sitä muutetaan tarvittaessa, jos neuvosto katsoo, ettei sen tavoitteita ole saavutettu.”

8 Päätöksessä 2011/172 on liitteenä ”luettelo 1 artiklassa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, oikeushenkilöistä, yhteisöistä ja elimistä”.

9 Kyseisen luettelon ensimmäisen sarakkeen, jonka otsikko on ”Nimi”, seitsemännellä rivillä mainitaan ”Ahmed Abdelaziz Ezz”. Toisessa sarakkeessa, jonka otsikko on ”Tunnistamistiedot”, täsmennetään seuraavaa: ”Entinen parlamentin jäsen. Syntymäaika: 12.1.1959. Mies.” Kolmannessa sarakkeessa ilmoitetaan ”[luetteloon merkitsemisen p]erusteet”.

10 Ensimmäisen sarakkeen, jonka otsikko on ”Nimi”, kahdeksannella rivillä mainitaan ”Abla Mohamed Fawzi Ali Ahmed”. Toisessa sarakkeessa, jossa ovat ”Tunnistamistiedot”, täsmennetään seuraavaa: ”Ahmed Abdelaziz Ezzin puoliso. Syntymäaika: 31.1.1963. Nainen.” Kolmannessa sarakkeessa mainitaan lopuksi ”[luetteloon merkitsemisen p]erusteet”.

11 Ensimmäisen sarakkeen, jonka otsikko on ”Nimi”, yhdeksännellä rivillä mainitaan ”Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin”. Toisessa sarakkeessa, jossa ovat ”Tunnistamistiedot”, täsmennetään seuraavaa: ”Ahmed Abdelaziz Ezzin puoliso. Syntymäaika: 25.5.1959. Nainen.” Kolmannessa sarakkeessa mainitaan lopuksi ”[luetteloon merkitsemisen p]erusteet”.

12 Ensimmäisen sarakkeen, jonka otsikko on ”Nimi”, kymmenennellä rivillä mainitaan ”Shahinaz Abdel Aziz Abdel Wahab Al Naggar”. Toisessa sarakkeessa, jossa ovat ”Tunnistamistiedot”, täsmennetään seuraavaa: ”Ahmed Abdelaziz Ezzin puoliso. Syntymäaika: 9.10.1969. Nainen.” Kolmannessa sarakkeessa mainitaan lopuksi ”[luetteloon merkitsemisen p]erusteet”.

13 Neuvosto antoi 21.3.2011 SEUT 215 artiklan 2 kohdan ja päätöksen 2011/172 nojalla asetuksen (EU) N:o 270/2011 Egyptin tilanteen johdosta määrättävistä tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 76, s. 4). Sen 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa toistetaan pääosin päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset. Kyseisessä asetuksessa on ”liite 1”, joka vastaa täysin päätöksen 2011/172 liitettä. Kuten kyseisen asetuksen johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenee, asetus annettiin, sillä päätöksellä 2011/72 toteutetut toimenpiteet ”kuuluvat [EUT-sopimuksen] soveltamisalaan, ja niiden täytäntöönpanemiseksi tarvitaan sen vuoksi lainsäädäntöä unionin tasolla”.

14 Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL C 90, s. 3) julkaistiin 22.3.2011 ilmoitus henkilöille, joihin sovelletaan päätöksessä 2011/172 ja asetuksessa N:o 270/2011 tarkoitettuja rajoittavia toimenpiteitä.

15 Neuvosto on oikeudenkäynnin kuluessa jatkanut kaksi kertaa päätöksessä 2011/172 säädettyjen toimenpiteiden soveltamista. Sen jatkoi näiden toimenpiteiden soveltamista aluksi päätöksen 2011/172 muuttamisesta 19.3.2012 antamallaan päätöksellä 2012/159/YUTP (EUVL L 80, s. 18) 22.3.2013

saakka. Tämän jälkeen se jatkoi mainittujen toimenpiteiden voimassaoloa päätöksen 2011/172 muuttamisesta 21.3.2013 antamallaan päätöksellä 2013/144/YUTP (EUVL L 82, s. 54) 22.3.2014 saakka.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

16 Ahmed Abdelaziz Ezz ja hänen kolme puolisoaan Abla Mohammed Fawzi Ali Ahmed, Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin ja Shahinaz Abdel Azizabdel Wahab Al Naggar (jäljempänä ensimmäinen kantaja, toinen kantaja, kolmas kantaja ja neljäs kantaja) nostivat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 20.5.2011 toimittamallaan kannekirjelmällä nyt käsiteltävänä olevan kanteen, jossa he vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 siltä osin kuin kyseiset toimet koskevat heitä ja

— velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

17 Neuvosto toimitti 29.7.2011 vastineensa. Se vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 Euroopan komissio toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 11.8.2011 asiakirjan, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen neuvoston vaatimuksia.

19 Kantajat toimittivat vastauksensa 29.9.2011 ja neuvosto 23.11.2011.

20 Unionin yleisen tuomioistuimen kolmannen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 14.10.2011 antamallaan määräyksellä komission osallistumaan oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen neuvoston vaatimuksia.

21 Komissio totesi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.11.2011 rekisteröidyllä asiakirjalla, ettei se aikonut toimittaa väliintulokirjelmää.

22 Unionin yleinen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Se pyysi prosessinjohtotoimena kantajia ja neuvostoa esittämään eri asiakirjoja.

23 Neuvosto ja kantajat noudattivat tätä pyyntöä unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 19. ja 20.2.2013 rekisteröidyillä asiakirjoilla.

24 Kantajat esittivät unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 5.3.2013 rekisteröidyllä asiakirjalla uuden pyynnön näytön hankkimiseksi.

25 Asianosaisten ja väliintulijan lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 12.3.2013 pidetyssä istunnossa.

Oikeudellinen arviointi

26 SEU 29 artiklan nojalla annetulla päätöksellä 2011/172 jäädytetään varat. Siinä on viisi artiklaa. Sen 1 artiklan 1 kohdassa määritellään edellytykset, jotka henkilön on täytettävä, jotta hänen varansa voidaan jäädyttää. Kyseisen päätöksen 1 artiklan 2, 5 ja 6 kohdassa määritellään tuon jäädyttämisen laajuus. Saman 1 artiklan 3 ja 4 kohdassa määritetään tapaukset, joissa varojen jäädyttämisestä on mahdollista poiketa. Päätöksen 2001/172 2 artiklassa yhtäältä todetaan viranomainen, joka on toimivaltainen nimeämään 1 artiklan 1 kohdassa määritellyt edellytykset täyttävät henkilöt, ja toisaalta vahvistetaan tällaiseen nimeämiseen sovellettavat menettelysäännöt. Kyseisen päätöksen 3 artiklassa vahvistetaan puolestaan muotoseikkoja koskevat säännöt, joita on noudatettava, kun henkilö nimetään 1 artiklan 1 kohdassa määritellyt edellytykset täyttäväksi henkilöksi. Mainitun päätöksen 4 artiklassa, joka ei ole sitova, kolmansia valtioita kannustetaan toteuttamaan vastaavia toimenpiteitä. Lopuksi 5 artiklassa vahvistetaan se ajanjakso, jolloin päätöstä sovelletaan. Lopulta on todettava, että päätöksen 2011/172 1–3 ja 5 artiklaa sovelletaan objektiivisesti määriteltyihin tilanteisiin, ja niillä on sitovia oikeusvaikutuksia yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin. Päätöksen 2011/172 liitteestä on huomautettava, että siinä luetellaan nimeltä 19 luonnollista henkilöä, jotka täyttävät neuvoston mukaan 1 artiklan 1 kohdassa määritellyt edellytykset. Kyseinen liite on siis yksittäistapauksia koskevien toimenpiteiden kokonaisuus, jolla 1 artikla pyritään panemaan täytäntöön.

27 Asetuksen N:o 270/2011 rakenne on verrattavissa päätöksen 2011/172 rakenteeseen. On erityisesti huomautettava, että sen liite I, joka vastaa täysin päätöksen 2011/172 liitettä, on sen 2 artiklan 1 kohdan, joka on laadittu samalla tavalla kuin päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohta, täytäntöönpanotoimenpide.

28 Käsiteltävässä asiassa kantajat vaativat päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 kumoamista siltä osin kuin kyseiset toimet koskevat heitä. He vaativat täsmällisesti sanottuna päätöksen 2011/172 liitteen ja asetuksen N:o 270/2011 liitteen I kumoamista siltä osin kuin kyseisissä liitteissä on mainittu heidän nimensä. He esittävät kanteensa tueksi kahdeksan kanneperustetta.

1. *Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee sitä, että päätöksellä 2011/172 ja asetuksella N:o 270/2011 ei ole oikeudellista perustaa*

29 Kantajat ovat väittäneet vastauksessa, ettei päätöksellä 2011/172 eikä asetuksella N:o 270/2011 ole oikeudellista perustaa.

30 Kantajien mukaan näet ”perussopimuksessa ei ole mitään oikeudellista perustaa toimenpiteelle, jolla henkilöiden varat jäädytetään kokonaan ja toistaiseksi Euroopan unionissa, pelkästään siinä tarkoituksessa, että Euroopan unionin ulkopuolisen valtion viranomaisia autetaan saamaan varat takaisin joidenkin oikeudenkäyntimenettelyjen johdosta”. He ovat lisäksi sitä mieltä, että EY 60 ja EY 301 artiklaa koskevasta oikeuskäytännöstä ilmenee, että SEUT 215 artiklassa neuvostolle annetaan lupa kohdistaa rajoittavia toimenpiteitä luonnollisiin henkilöihin ainoastaan, jos näiden henkilöiden ja kolmannen maan hallituksen eli sen johtajien ja heitä lähellä olevien henkilöiden välillä on olemassa riittävä yhteys. Käsiteltävässä asiassa neuvosto ei kuitenkaan ole edes väittänyt, että kantajat olisivat riidanalaisten toimien toteuttamisajankohtana hoitaneet johtotehtäviä Egyptissä tai he olisivat olleet lähellä tällaisia tehtäviä hoitaneita henkilöitä.

Kantajien väitteiden ulottuvuus

31 Kuten edellä 28 kohdassa on todettu, kantajat pyrkivät yksinomaan päätöksen 2011/172 liitteen ja asetuksen N:o 270/2011 liitteen I kumoamiseen. Noita liitteitä ei kuitenkaan ole annettu suoraan perussopimusten määräysten nojalla vaan päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan ja asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdan nojalla. Kun kantajat vetoavat perussopimusten rikkomiseen, he

esittävät siis todellisuudessa kaksi SEUT 277 artiklassa tarkoitettua lainvastaisuusväitettä: he riitauttavat päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan ja asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdan laillisuuden perussopimusten kannalta.

32 Edellä 30 kohdassa esitetystä ilmenee, että kantajat ovat esittäneet nimenomaisia väitteitä näiden kummankin lainvastaisuusväitteen tueksi: kantajat ovat väittäneet päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa koskevan lainvastaisuusväitteen tueksi, ettei kyseistä artiklaa voitu antaa SEU 29 artiklan nojalla, koska siinä toteutetun varojen jäädyttämisen ainoana tarkoituksena oli auttaa Egyptin viranomaisia saamaan varat takaisin erilaisilla oikeudenkäyntimenettelyillä; asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohtaa koskevan lainvastaisuusväitteen tueksi kantajat ovat vedonneet lisäksi EY 60 ja EY 301 artiklaa koskevaan oikeuskäytäntöön ja väittäneet, että SEUT 215 artiklan mukaan neuvosto voi kohdistaa rajoittavia toimenpiteitä luonnollisiin henkilöihin ainoastaan sellaisessa tapauksessa, jossa kantajat eivät ole, eli silloin, kun näiden henkilöiden ja kolmannen maan hallituksen välillä on olemassa riittävä yhteys.

Päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa koskeva lainvastaisuusväite

33 Ennen kuin tutkitaan päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa koskeva lainvastaisuusväite, on aluksi määritettävä SEU 29 artiklan merkitys ja ulottuvuus.

SEU 29 artiklan merkitys ja ulottuvuus

34 EU-sopimuksen V osastossa on kaksi lukua. Sen 1 luku sisältää ”Yleiset määräykset unionin ulkoisesta toiminnasta” ja 2 luku ”Erityismääräykset yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta”.

35 SEU 23 artiklassa, joka kuuluu V osaston 2 lukuun, määrätään seuraavaa:

”Tämän luvun mukaista unionin toimintaa kansainvälisissä yhteyksissä ohjaavat ne periaatteet, sillä pyritään niihin tavoitteisiin ja sitä harjoitetaan niiden yleisten määräysten mukaisesti, jotka esitetään 1 luvussa.”

36 SEU 21 artiklassa, joka kuuluu V osaston 1 lukuun, määrätään seuraavaa:

”1. Unionin toiminta kansainvälisellä tasolla perustuu sen perustamisen, kehittämisen ja laajentumisen johtoajatuksena oleviin periaatteisiin, joita unioni pyrkii edistämään muualla maailmassa: demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuus ja jakamattomuus, ihmisarvon kunnioittaminen, tasa-arvo ja yhteisvastuu sekä Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattaminen.

– –

2. Unioni määrittelee ja toteuttaa yhteistä politiikkaa ja toimintaa sekä pyrkii saamaan aikaan pitkälle menevää yhteistyötä kaikilla kansainvälisten suhteiden aloilla tavoitteenaan:

– –

b) lujittaa ja tukea demokratiaa, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia ja kansainvälisen oikeuden periaatteita;

– –

d) edistää kehitysmaiden talouden, yhteiskunnan ja ympäristön kannalta kestävää kehitystä ensisijaisena tarkoituksenaan poistaa köyhyys;

– –

3. Unioni noudattaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja periaatteita ja pyrkii niissä mainittuihin tavoitteisiin kehittäessään ja toteuttaessaan ulkoista toimintaansa tämän osaston ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen viidennen osan [, joka koskee unionin ulkoista toimintaa,] soveltamisalaan kuuluvilla aloilla – –”

37 SEU 24 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Unionin toimivalta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla käsittää kaikki ulkopolitiikan osa-alueet ja kaikki unionin turvallisuuteen liittyvät kysymykset, muun muassa asteittain määriteltävän yhteisen puolustuspolitiikan, joka voi johtaa yhteiseen puolustukseen.

– –”

38 SEU 25 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Unioni toteuttaa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa:

– –

b) tekemällä päätöksiä, joissa määritellään

i) toimet, jotka unioni toteuttaa,

ii) kannat, jotka unioni omaksuu,

iii) i ja ii alakohdassa tarkoitettujen päätösten täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt;

– –”

39 SEU 28 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään seuraavaa:

”Kun kansainvälinen tilanne edellyttää unionin operatiivista toimintaa, neuvosto tekee tarvittavat päätökset. Päätöksissä vahvistetaan niiden tavoitteet, soveltamisala, unionille niiden toteuttamiseksi tarjottavat keinot, tarvittaessa niiden kesto sekä edellytykset niiden panemiseksi täytäntöön.

– –”

40 SEU 29 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Neuvosto tekee päätökset, joissa määritellään unionin lähestymistapa tiettyyn maantieteelliseen tai aihekohtaiseen kysymykseen. – –”

41 Näistä määräyksistä yhdessä seuraa, että SEU 29 artiklassa tarkoitettuja ”unionin lähestymistapoja” ovat päätökset, jotka ensinnäkin kuuluvat yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP), sellaisena kuin se on määritelty SEU 24 artiklan 1 kohdassa, yhteyteen, jotka toiseksi koskevat ”tiettyä maantieteellistä tai aihekohtaista kysymystä” ja jotka kolmanneksi eivät ole luonteeltaan SEUT 28 artiklassa tarkoitettua ”operatiivista toimintaa”.

42 ”Unionin lähestymistavan” käsitettä on siis tulkittava laajasti, joten jos vain edellä 41 kohdassa mainitut edellytykset ovat täyttyneet, SEU 29 artiklan perusteella voidaan muun muassa toteuttaa paitsi toimia, jotka ovat ohjelmaluonteisia tai pelkkiä aiejulistuksia, myös päätöksiä, joissa säädetään toimenpiteistä, joilla voidaan välittömästi muuttaa yksityisten oikeusasemaa. Tämä saa lisäksi vahvistuksen SEUT 275 artiklan toisen kohdan sanamuodosta.

43 Kantajat eivät riitauta suoraan kahdessa edellä olevassa kohdassa tehtyä päätelmää. He vain väittävät, ettei päätöstä, jonka tarkoituksena on auttaa ulkomaan viranomaisia saamaan varat takaisin erilaisilla oikeudenkäyntimenettelyillä, voida tehdä SEU 29 artiklan nojalla. Unionin yleinen tuomioistuin ei kuitenkaan voi missään tapauksessa sulkea lähtökohtaisesti pois sitä, etteikö tuonkaltainen päätös voisi täyttää edellä 41 kohdassa mainitut kolme edellytystä ja erityisesti kuulua YUTP:n yhteyteen.

SEU 29 artiklan määräysten noudattaminen

44 Käsiteltävässä asiassa on ensinnäkin todettava, että – kuten päätöksen 2011/172 johdanto-osan ensimmäisestä perustelukappaleesta ilmenee – sillä pyritään yhtäältä ”tukemaan rauhanomaista ja hallittua siirtymistä oikeusvaltion periaatteen kunnioittamiseen perustuvaan demokraattiseen siviilihallintoon ihmisoikeuksia ja perusvapauksia täysin kunnioittaen” ja toisaalta tukemaan ”toimia, joiden tavoitteena on saada aikaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja kasvua edistävä talous”. Näin kyseinen päätös muodostaa osan politiikkaa, jolla tuetaan Egyptin uusia viranomaisia ja jolla on tarkoitus edistää niin poliittista kuin taloudellistakin vakautta Egyptissä ja erityisesti auttaa kyseisen valtion viranomaisia estämään valtion varojen väärinkäyttö. Se perustuu siis täysimääräisesti YUTP:aan ja on SEU 21 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdassa mainittujen tavoitteiden mukainen.

45 Päätöksessä 2011/172 on toiseksi sen kohteen perusteella kyse ”tiet[ystä] maantieteellis[estä] tai aihekohtais[esta] kysymy[ksestä]”. Sen otsikko samoin kuin sen johdanto-osan perustelukappaleet osoittavat, että se on toteutettu kolmannessa maassa eli Egyptin arabitasavallassa vallitsevan ”tilanteen” johdosta.

46 Mainittu päätös ei kolmanneksi ole luonteeltaan SEU 28 artiklassa tarkoitettua operatiivista toimintaa, koska se ei edellytä yhden tai useamman jäsenvaltion unionin ulkopuolella johtamaa siviili- tai sotilastoimintaa.

47 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että päätöksen 2011/172 1 artikla täyttää edellä 41 kohdassa mainitut kolme edellytystä, joten se voitiin laillisesti antaa SEU 29 artiklan nojalla.

Asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohtaa koskeva lainvastaisuusväite

48 SEUT 215 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Jos Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston 2 luvun mukaisesti tehdyssä päätöksessä on päätetty kokonaan tai osittain keskeyttää talous- ja rahoitussuhteet yhden tai useamman kolmannen maan kanssa taikka vähentää niitä, neuvosto hyväksyy tarvittavat toimenpiteet määräenemmistöllä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja komission yhteisestä ehdotuksesta. Neuvosto ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille.

2. Jos Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston 2 luvun mukaisesti tehdyssä päätöksessä niin säädetään, neuvosto voi toteuttaa 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen luonnollisiin tai oikeushenkilöihin, ryhmiin tai muihin kuin valtiollisiin yhteisöihin kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä.

3. Tässä artiklassa tarkoitetut säädökset sisältävät tarvittavat säännökset oikeusturvasta.”

49 Käsiteltävässä asiassa asetus N:o 270/2011 annettiin SEUT 215 artiklan 2 kohdan ja päätöksen 2011/172 nojalla. Toisin kuin kantajat väittävät, SEUT 215 artiklan 2 kohdassa ei kuitenkaan rajata sen soveltamisalaa päätöksiin, jotka koskevat kolmansien valtioiden johtajia tai heitä lähellä olevia henkilöitä. Sitä voidaan käyttää oikeudellisena perustana kehen tahansa henkilöön kohdistettavien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi heidän asemastaan riippumatta, kunhan kyseisistä toimenpiteistä on säädetty YUTP:n yhteydessä annetussa päätöksessä.

50 Nyt käsiteltävässä tapauksessa on todettava, että asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdassa, jossa määritellään kyseisellä asetuksella toteutetun varojen jäädyttämisen soveltamisala, on toistettu päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan säännökset. Sillä toteutetusta varojen jäädyttämisestä on siis säädetty YUTP:n yhteydessä annetussa päätöksessä, ja se täyttää SEUT 215 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset.

51 Tätä päätelmää ei myöskään voida kyseenalaistaa vetoamalla EY 60 ja EY 301 artiklaa koskevaan oikeuskäytäntöön.

52 Oikeuskäytännön mukaan on tosin niin, että EY 60 ja EY 301 artiklassa, joita sovellettiin ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa, ei määrätty nimenomaisesta tai implisiittisestä toimivallasta, jonka avulla rajoittavia toimenpiteitä voitaisiin kohdistaa henkilöihin tai yhteisöihin, joilla ei ole minkäänlaista yhteyttä kolmatta maata johtavaan hallintoon (yhdistetyt asiat C-402/05 P ja C-415/05 P, Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomio 3.9.2008, Kok., s. I-6351, 216 kohta). Tällaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi oli siis ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa nojauduttava EY 60, EY 301 ja EY 308 artiklaan yhdessä (ks. em. yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 216 kohta ja asia C-130/10, parlamentti ja neuvosto, tuomio 19.7.2012, 53 kohta).

53 Lissabonin sopimuksella muutettiin kuitenkin oikeustilaa ottamalla käyttöön uusi SEUT 215 artikla. Vaikka näet EUT-sopimuksen kyseisen artiklan 1 kohta kattaa aikaisemmin EY 60 ja EY 301 artiklassa tarkoitetut alat (edellä 52 kohdassa mainittu asia parlamentti v. neuvosto, tuomion 52 kohta), sen 2 kohdassa, johon asetus N:o 270/2011 perustuu, neuvostolle annetaan toimivalta toteuttaa SEUT 288 artiklassa määrätyllä toimella mihin tahansa ”luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin”, ”muihin kuin valtiollisiin yhteisöihin” tai ”ryhmiin” kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä pelkästään sillä edellytyksellä, että EU-sopimuksen V osaston 2 luvun mukaisesti tehdyssä päätöksessä niin säädetään. Jos siis tämä jälkimmäinen edellytys täyttyy, SEUT 215 artiklan 2 kohdan mukaan neuvosto voi muun muassa toteuttaa, kuten edellä 49 kohdassa on huomautettu, toimia, joilla kohdistetaan rajoittavia toimenpiteitä adressaatteihin, joilla ei ole minkäänlaista yhteyttä kolmatta maata johtavaan hallintoon.

54 Ensimmäinen kanneperuste on siis joka tapauksessa hylättävä ilman, että olisi otettava kantaa siihen, onko se esitetty vastauksessa myöhässä (ks. analogisesti asia C-403/10 P, Mediaset v. komissio, tuomio 28.7.2011, 51 kohta ja yhdistetyt asiat T-125/96 ja T-152/96, Boehringer v. neuvosto ja komissio, tuomio 1.12.1999 (Kok., s. II-3427, 143 kohta).

2. *Toinen kanneperuste, joka koskee niiden edellytysten noudattamatta jättämistä, joiden nojalla tiettyjen henkilöiden nimi voidaan merkitä päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 liitteenä olevaan luetteloon*

55 Kantajat toteavat, että peruste, jonka vuoksi heidän nimensä on otettu päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon, ei kuulu kyseisen päätöksen 1 artiklassa säädettyihin perusteisiin. He toteavat vielä, että peruste, jonka vuoksi heidän nimensä on merkitty asetuksen N:o 270/2011 liitteessä I olevaan luetteloon, ei sisälly tuon saman asetuksen 2 artiklassa säädettyihin perusteisiin.

56 Nyt käsiteltävään kanneperusteeseen vastaamiseksi on aluksi määritettävä ne edellytykset, joita neuvoston on noudatettava silloin, kun se päättää merkitä henkilöiden tai yhteisöjen nimen päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon, ja yksilöitävä se peruste, jonka vuoksi kantajien nimi on merkitty mainittuun luetteloon.

Päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon merkitsemisen edellytykset

57 Päätöksen 2011/172 englanninkielisen version, joka on oikeudenkäyntikieli, 1 artiklan 1 kohdassa säädetään varojen jäädyttämisestä, joka koskee seuraavia henkilöitä: ”persons having been identified as responsible for misappropriation of Egyptian State funds, and natural or legal persons, entities or bodies associated with them, as listed in the Annex.” Päätöksen 2011/172 kyseisessä kieliversiossa viitataan siis yhtäältä henkilöihin, joiden on ”yksilöity” olevan vastuussa Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä, ja toisaalta heitä lähellä oleviin henkilöihin.

58 Kuten kantajat ovat neuvostolle lähettämässään 13.5.2011 päivätyssä kirjeessä huomauttaneet, päätöksen 2011/172 ranskankielisessä versiossa viitataan kuitenkin henkilöiden, joiden on ”todettu” (”reconnues”) olevan vastuussa Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä, eikä, kuten englanninkielisessä versiossa, henkilöihin, joiden on ”yksilöity” (”identified”) olevan vastuussa tällaisista teoista.

59 Nämä kaksi kieliversiota eroavat huomattavasti toisistaan.

60 Ranskankielisessä versiossa näytetään näet edellytettävän päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan ilmaisujen tiukkaa tulkintaa. Verbin ”todeta”, jota käytetään hyvin yleisesti oikeudellisessa kielessä adjektiiviin ”syyllinen” liittyen, käytöllä pyritään osoittamaan, että 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden on muodollisesti ”todettu” syyllistyneen Egyptin valtion varojen väärinkäyttöön tai osallistuneen tällaiseen väärinkäyttöön, ja tuota syyllisyyden toteamista on lähtökohtaisesti pidettävä rikoslainkäytön piiriin kuuluvana seikkana.

61 Englanninkielisen version perusteella päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan säännöksiä voidaan sitä vastoin tulkita laajasti. Sen perusteella, että kyseisessä kieliversiossa käytetään verbiä ”yksilöidä”, joka on epätäsmällisempi kuin verbi ”todeta”, voidaan näet ajatella, että neuvosto voi yhtäpitävien tietojen perusteella itse ”yksilöidä” henkilöt, joiden voidaan katsoa olevan ”vastuussa” Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä, sekä heitä lähellä olevat henkilöt.

Tarve tulkita päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa

62 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin säädösten yhdenmukaisen tulkinnan välttämättömyyden vuoksi säännöksen tekstiä ei voida tarkastella epäselvissä tapauksissa muista erillisenä, vaan sitä on sitä vastoin tulkittava ja sovellettava muilla virallisilla kielillä laadittujen kieliversioiden valossa (ks. asia C-412/10, Homawoo, tuomio 17.11.2011, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

63 Unionin oikeuden säädöksen erikielisten versioiden poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä on lisäksi tulkittava sen lainsäädännön asiayhteyden ja tavoitteen mukaan, jonka osa säännös on (ks. asia C-510/10, DR ja TV2 Danmark, tuomio 26.4.2012, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

64 Käsiteltävässä asiassa päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa on tulkittava kaikkien sen erikielisten versioiden valossa jo sen takia, että englannin- ja ranskankieliset versiot poikkeavat toisistaan. Tässä tulkinnassa on otettava huomioon sen lainsäädännön asiayhteys ja tavoite, johon kyseiset säännökset kuuluvat.

Päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan tulkinta

65 Aluksi on todettava, että suurimmassa osassa muista kuin englannin- ja ranskankielisestä unionin kieliversioista päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohta on laadittu samalla tavalla kuin englanninkielinen versio.

66 Tämän jälkeen on huomautettava, että – kuten edellä 44 kohdassa on todettu – päätöksellä 2011/172 pyritään etenkin auttamaan Egyptin viranomaisia estämään valtion varojen väärinkäyttö jäädyttämällä sellaisten henkilöiden varat, joiden voidaan englanninkielisen version mukaan ”yksilöidä” (”identified”) tai ranskankielisen version mukaan ”todeta” (”reconnues”) olevan ”vastuussa” tällaisista teoista. Jos neuvoston olisi kuitenkin odotettava, että Egyptin tuomioistuimet ovat antaneet näiden henkilöiden osalta rikostuomiot, päätöksen 2011/172 tehokas vaikutus vaarantuisi vakavasti. Tällaisessa tilanteessa näet asianomaisilla henkilöillä olisi rikosoikeudenkäynnin kuluessa riittävästi aikaa siirtää varansa valtioihin, jotka eivät tee mitään yhteistyötä Egyptin viranomaisten kanssa.

67 Tämän perusteella päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa on tulkittava laajasti. Kyseistä säännöstä on siis tulkittava siten, että se koskee viittä erillistä henkilöryhmää. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat henkilöt, joiden on oikeudenkäynnin johdosta katsottu syyllistyneen ”Egyptin valtion varojen väärinkäyttöön”. Toisen ryhmän muodostavat näitä henkilöitä suppeassa merkityksessä ”lähellä olevat” henkilöt eli henkilöt, joiden rikostuomioistuin on katsonut olevan heidän rikoskumppaneitaan. Kolmanteen ryhmään kuuluvat puolestaan henkilöt, joita syytetään ”Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä”. Neljännessä ryhmässä ovat henkilöt, joita vastaan on nostettu syyte niitä henkilöitä, joiden väitetään syyllistyneen tällaisiin tekoihin, lähellä olevina henkilöinä (eli rikoskumppaneina). Viidenteen ryhmään kuuluvat kaikki henkilöt, jotka ovat ”Egyptin valtion varojen väärinkäyttöä” koskeviin syytteisiin liittyvien oikeudenkäyntien kohteena ja jotka tällä perusteella voidaan luonnehtia henkilöiksi, jotka ovat lähellä näissä syytteissä tarkoitettuja henkilöitä. Kyseiseen viidenteen henkilöryhmään kuuluvat muun muassa henkilöt, jotka ovat voineet mahdollisesti tietämättään hyötyä ”Egyptin valtion varojen väärinkäytön” tuotosta ja joihin on tämän johdosta kohdistettu tuomioistuimen määräämiä turvaamistoimia, joiden tarkoituksena on turvata mainittuun väärinkäyttöön perustuvat varat.

Päätöksen 2011/172 tulkinnan yhteensoveltuvuus päätöstä ylemmäntasoisten periaatteiden tai oikeusnormien kanssa

68 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun johdetun oikeuden sääntö vaatii tulkintaa, sitä on tulkittava mahdollisuuksien mukaan perussopimuksen määräysten ja sellaisten muiden oikeussääntöjen mukaisesti, joilla on sama asema lainsäädännöllisessä hierarkiassa (asia C-61/94, komissio v. Saksa, tuomio 10.9.1996, Kok., s. I-3989, 52 kohta ja asia T-576/08, Saksa v. komissio, tuomio 13.4.2011, Kok., s. II-1578, 103 kohta).

69 Tässä tapauksessa on tarkastettava, onko päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan laaja tulkinta, joka on omaksuttu edellä 67 kohdassa, yhteensoveltuva sen periaatteen kanssa, jonka mukaan säännöksiä, joilla otetaan käyttöön hallinnollisia seuraamuksia, on tulkittava suppeasti, ja syyttömyysolettaman periaatteen kanssa.

– Periaate, jonka mukaan säännöksiä, joilla otetaan käyttöön hallinnollisista seuraamuksista, on tulkittava suppeasti

70 Oikeuskäytännön mukaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä vahvistetun nullum crimen, nulla poena sine lege -periaatteen mukaan rikoslakia ei saa tulkita laajentavasti syytetyn vahingoksi (yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, X, tuomio 12.12.1996, Kok., s. I-6609, 25 kohta).

71 Kyseiseen periaatteeseen voidaan vedota paitsi sellaisten ratkaisujen osalta, joilla määrätään rangaistusseuraamuksia suppeassa merkityksessä, myös sellaisten ratkaisujen osalta, joilla määrätään hallinnollisia seuraamuksia (ks. vastaavasti asia C-352/09 P, ThyssenKrupp Nirosta v. komissio, tuomio 29.3.2011, Kok., s. I-2359, 80 kohta).

72 Tämän jälkeen on todettava nullum crimen, nulla poena sine lege -periaatteen edellyttävän, ettei säännöksiä, joilla otetaan käyttöön hallinnollisia seuraamuksia, sovelleta laajasti kyseessä olevan henkilön vahingoksi.

73 Jos päätöksessä 2011/172 säädetään hallinnollisista seuraamuksista ja se kuuluu näin ollen perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen soveltamisalaan, sitä olisi siis tulkittava suppeasti.

74 Näin ei kuitenkaan ole.

75 Perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen määräykset vastaavat näet täysin Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 7 artiklan 1 kappaleen ensimmäisen virkkeen määräyksiä. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdan mukaan niitä on siis tulkittava Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön valossa.

76 Tämän oikeuskäytännön mukaan ihmisoikeussopimuksen 7 artiklaan voidaan vedota hyödyllisesti ainoastaan ”rangaistuksesta” valittamiseksi. ”Rangaistuksen” olemassaolon arvioinnin lähtökohtana on kuitenkin määrittää, onko kyseessä oleva toimenpide määrätty ”rikoksesta” annetun tuomion johdosta. Tältä osin on merkitystä myös muilla seikoilla eli sillä, miten kyseinen toimenpide luonnehditaan sovellettavassa oikeudessa, sen luonteella ja tavoitteella, sen antamiseen ja täytäntöönpanemiseen liittyvillä menettelyillä sekä sen vakavuudella. Toimenpiteen vakavuus ei kuitenkaan ole ratkaisevaa, sillä useilla ennaltaehkäisevillä, muilla kuin rikosoikeudellisilla toimenpiteillä voi olla huomattava vaikutus asianomaiseen henkilöön (asia M. v. Saksa, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 17.12.2009, nro 19359/04, 120 kohta).

77 Käsiteltävässä asiassa ensinnäkään missään unionin oikeuden säännöksessä tai määräyksessä ei todeta, että päätöksen 2011/172 1 artiklan mukaisella varojen jäädyttämisellä olisi rikosoikeudellinen sivumerkitys.

78 Toiseksi kyseistä varojen jäädyttämistä koskevan järjestelmän vahvistavilla säännöksillä ei pyritä määräämään seuraamusta tietynlaisesta käyttäytymisestä eikä estämään sen uusimista. Niiden ainoana päämääränä on turvata päätöksen 2011/172 1 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden, yhteisöjen tai elinten hallussa olevat varat SEU 21 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdassa mainittujen tavoitteiden mukaisesti (ks. edellä 44 kohta) (ks. vastaavasti ja analogisesti asia T-47/03, Sison v. neuvosto, tuomio 11.7.2007, 101 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa, ja asia T-49/07, Fahas v. neuvosto, tuomio 7.12.2010, Kok., s. II-5555, 67 kohta).

79 Kolmanneksi noiden säännösten vaikutukset on rajattu ajallisesti ja ne voidaan peruuttaa: säännösten mukaista varojen jäädyttämistä on päätöksen 2011/172 5 artiklan mukaan sovellettava tietyn ajanjakson ajan, ja neuvosto, joka tarkastelee päätöstä jatkuvasti, voi milloin tahansa päättää lakkauttaa sen.

80 Tämän johdosta kyseinen varojen jäädyttäminen ei ole hallinnollinen seuraamus eikä se kuulu perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen soveltamisalaan.

81 Tästä seuraa, että periaate, jonka mukaan säännöksiä, joilla otetaan käyttöön hallinnollisia seuraamuksia, on tulkittava suppeasti, ei estä unionin yleistä tuomioistuinta tulkitsemasta laajasti päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa edellä 67 kohdassa esitetyllä tavalla.

– Syyttömyysolettaman periaate

82 On tosin totta, että syyttömyysolettaman periaate on vahvistettu unionin oikeusjärjestyksessä perusoikeuskirjan 48 artiklan 1 kohdassa. Kyseinen periaate, jota on mainitun perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdan mukaan tulkittava ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön valossa, edellyttää, että viranomaisen edustaja ei totea henkilön syyllistyneen rikokseen ennen kuin hänen syyllisyytensä on näytetty toteen tuomioistuimessa (ks. asia Allenet de Ribemont, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 10.2.1995, A-sarja, nro 308, 35 ja 36 kohta ja asia Lizaso Azconobieta v. Espanja, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 28.6.2011, nro 28834/08, 37 kohta). Mainittua periaatetta loukataan lisäksi lausumilla tai päätöksillä, jotka ilmentävät ajatusta siitä, että kyseinen henkilö on syyllistynyt rikokseen, tai jotka saavat yleisön uskomaan hänen syyllisyyteensä tai joiden johdosta toimivaltaisella tuomioistuimella on ennakkokäsitys tosiseikkoja arvioidessaan (ks. asia Pandy v. Belgia, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 21.9.2006, nro 13583/02, 42 kohta ja asia Păvălache v. Romania, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 18.10.2011, nro 38746/03, 116 kohta).

83 Kun neuvosto antoi päätöksen 2011/172, se ei kuitenkaan itse katsonut 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden syyllistyneen tekoihin, joista on määrätty seuraamus Egyptin rikosoikeudessa tai jonkin unionin jäsenvaltion oikeudessa. Se ei myöskään saanut ”yleisöä” uskomaan virheellisesti kyseisten henkilöiden syyllisyyteen. Lopuksi se ei ole menetellyt niin, että toimivaltaisella tuomioistuimella Egyptissä olisi ennakkokäsitys tosiseikkoja arvioidessaan. Neuvosto on vain täsmentänyt, että varojen jäädyttäminen, jolla ei – kuten tämän tuomion 77 kohdassa on todettu – sinällään ollut rikosoikeudellista sivumerkitystä, koski edellä 67 kohdassa mainittuja eri henkilöryhmiä.

84 Tästä seuraa, että syyttömyysolettaman periaate ei estä tulkitsemasta päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa edellä 67 kohdassa omaksutulla tavalla (ks. vastaavasti ja analogisesti yhdistetyt asiat T-37/07 ja T-323/07, El Morabit v. neuvosto, tuomio 2.9.2009, 40 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

Perustelu, jonka vuoksi kantajien nimi on merkitty päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon

Tarve tulkita perustelua, jonka vuoksi kantajien nimi on merkitty päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon

85 On huomautettava, että kantajien nimen merkitseminen päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon on johtanut heidän varojensa jäädyttämiseen, jota koskeva järjestelmä on määritelty tuon saman päätöksen 1, 2, 3 ja 5 artiklassa. On lisäksi huomautettava, että päätöksen 2011/172 liite on julkaistu kaikilla unionin virallisilla kielillä.

86 Kyseisen liitteen englanninkielisessä versiossa täsmennetään, että kantajien varat on jäädytetty sillä perusteella, että he kaikki olivat oikeudenkäynnin kohteena asiassa, jonka Egyptin viranomaiset ovat panneet vireille valtion varojen väärinkäytön osalta korruption vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen perusteella (”judicial proceedings by the Egyptian authorities in respect of the misappropriation of State Funds on the basis of the United Nations Convention against corruption”). Tuossa kieliversiossa viitataan siis kantajiin kohdistuneisiin pelkkiin ”oikeudenkäynteihin”. Koska tämän osalta ei ole esitetty mitään täsmennyksiä, on katsottava, että nuo oikeudenkäynnit voivat olla vain ”Egyptin valtion varojen väärinkäytön” osalta nostettuihin syytteisiin liittyviä oikeudenkäyntejä.

87 Päätöksen 2011/172 liitteen ranskankielisessä versiossa – johon, kuten edellä 58 kohdassa on todettu, kantajat ovat vedonneet neuvostolle lähettämässään 13.5.2011 päivätyssä kirjeessä – todetaan sitä vastoin, että kantajat olivat ”syytteiden kohteena asiassa, jonka Egyptin viranomaiset ovat panneet vireille valtion varojen väärinkäytön osalta korruption vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen perusteella” (”poursuites judiciaires par les autorités égyptiennes pour détournement

de fonds publics, sur la base de la convention des Nations unies contre la corruption"). Liitettä tulkittaessa näyttää siltä, että kantajien varat on jäädytetty sen vuoksi, että heitä vastaan oli nostettu valtion varojen väärinkäytön osalta "syytteitä", jotka ovat luonteeltaan rikosoikeudellisia.

88 Päätöksen 2011/172 englannin- ja ranskankieliset versiot poikkeavat siis merkittävästi toisistaan.

89 Jos kolmannen valtion tuomiovallan piiriin kuuluvalle henkilölle osoitetun yksittäistapausta koskevan toimen jotkin kieliversiot poikkeavat toisistaan, kyseistä toimea on tulkittava ottamalla huomioon yhtäältä muut kieliversiot ja toisaalta sen säännöstön asiayhteys ja tavoite, jonka perusteella toimi on toteutettu.

90 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että täytäntöönpanotoimea on mahdollisuuksien mukaan tulkittava perustoimen säännösten mukaisesti (ks. vastaavasti edellä 68 kohdassa mainittu asia komissio v. Saksa, tuomion 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

91 Kuten edellä 26 kohdassa on todettu, käsiteltävässä asiassa päätöksen 2011/172 liite muodostaa tuon saman päätöksen 1 artiklan 1 kohdan yksittäistapauksia koskevien täytäntöönpanopäätösten kokonaisuuden. Perustelua, jonka vuoksi kantajien varat on jäädytetty ja joka on mainittu kyseisessä liitteessä, on siis tulkittava kahdessa edeltävässä kohdassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Sen perustelun tulkitseminen, jonka vuoksi kantajien nimi on merkitty päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon

92 Aluksi on huomautettava, että päätöksen 2011/172 liitteen eri kieliversiot voidaan jakaa kahteen yhtä merkittävään ryhmään: tietyissä unionin virallisissa kielissä tuo liite on laadittu englanninkielistä versiota vastaavalla tavalla, kun taas toisissa virallisissa kielissä sen teksti vastaa paremmin ranskankielistä versiota. Mainitun liitteen kieliversioiden vertailusta ei siis ole mitään apua: se ei paljasta toimen laatijan aikomusta eikä tuo esiin mahdollista kirjoitusvirhettä, joka vaikuttaisi yhteen tai useampaan kieliversioon.

93 Tämän jälkeen on ilmeistä, että huomioon otetusta kielitoisinnosta riippumatta perustelu, jonka vuoksi kantajien varat on jäädytetty ja joka on mainittu päätöksen 2011/172 liitteessä, on tuon saman päätöksen 1 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin sitä on tulkittu edellä 67 kohdassa, mukainen. Kyseisen artiklan mukaan näet paitsi niiden henkilöiden varat, joita Egyptissä nostetut "syytteet" valtion varojen väärinkäyttämisen osalta koskevat henkilökohtaisesti, myös muun muassa niiden henkilöiden varat, joita koskevat tuossa samassa maassa vireille pannut pelkät "oikeudenkäynnit" ("judicial proceedings"), jotka liittyvät "Egyptin valtion varojen väärinkäytön" osalta nostettuihin syytteisiin, voidaan jäädyttää.

94 Lopuksi on huomautettava, että päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 mukaan on mahdollista jäädyttää viiden henkilöryhmän varat (ks. edellä 67 kohta). Sen liitteen ranskankielisen version mukaan kyse voi olla kuitenkin ainoastaan yhdestä näistä ryhmistä eli niiden henkilöiden ryhmästä, joiden osalta on nostettu syytteet "Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä" (ks. edellä 87 kohta). Mainitun liitteen englanninkielinen versio kattaa kolme henkilöryhmää eli niiden henkilöiden lisäksi, joita vastaan on nostettu syytteet "Egyptin valtion varojen väärinkäytön" osalta, myös henkilöt, joiden syytetään osallistuneen tällaiseen väärinkäyttöön, ja henkilöt, jotka ovat sellaisten oikeudenkäyntien kohteena, jotka liittyvät "Egyptin valtion varojen väärinkäytön" osalta nostettuihin syytteisiin (ks. edellä 86 kohta). Tuossa jälkimmäisessä kieliversiossa annetaan sille perusteelle, jonka vuoksi kantajat on merkitty päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon, siis sellainen merkitys ja ulottuvuus, joka on omiaan kattamaan laajemmin mainitun päätöksen 1 artiklan 1 kohdan soveltamisalan. Se vastaa siis paremmin kyseisellä artiklalla tavoiteltua päämäärää.

95 Englanninkielisen version mukaan on siis otettava huomioon se, että neuvoston aikomuksena oli jäädyttää kantajien varat sillä perusteella, että he olivat Egyptissä sellaisen oikeudenkäynnin kohteena, jolla oli liittymäkohta – olipa se mikä tahansa – tutkintoihin, jotka koskevat valtion varojen väärinkäyttöä.

Päätöksen 20117172 1 artiklan 1 kohdassa asetettujen edellytysten noudattaminen

96 Päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdassa asetettujen edellytysten mukaan päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon oli tarkoitus merkitä edellä 67 kohdassa mainittuihin viiteen ryhmään kuuluvien henkilöiden nimet.

97 Kuten edellä 95 kohdassa on täsmennetty, neuvosto on käsiteltävässä asiassa merkinnyt kantajien nimen päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon pelkästään sillä perusteella, että he olivat Egyptissä sellaisen oikeudenkäynnin kohteena, jolla oli liittymäkohta tutkintoihin, jotka koskevat valtion varojen väärinkäyttöä.

98 Kuten edellä 94 ja 95 kohdassa on todettu, tällainen perustelu on yksi niistä perusteluista, jotka on mainittu tuon saman päätöksen 1 artiklan 1 kohdassa. Siinä viitataan näet kolmeen kyseisessä artiklassa tarkoitetuista viidestä tapauksesta.

99 Tästä seuraa, että kun neuvosto merkitsi kantajien nimen päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon, se ei soveltanut virheellisesti niitä edellytyksiä, jotka se oli itse vahvistanut tuon saman päätöksen 1 artiklan1 kohdassa.

Asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdassa asetettujen edellytysten noudattaminen

100 Aluksi on huomautettava, että asetuksen N:o 270/2011 rakenne vastaa päätöksen 2011/172 rakennetta, joten edellä 26 kohdassa mainitut seikat pätevät soveltuvilta osin – kuten edellä 27 kohdassa on huomautettu – asetuksen N:o 270/2011 ja sen liitteen I osalta. Mainitussa liitteessä I tarkoitettujen henkilöiden on siis täytettävä asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdassa vahvistetut edellytykset.

101 Tämän jälkeen on korostettava, että nämä edellytykset ovat samat, joista säädetään päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdassa. Asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohta on laadittu tältä osin samankaltaisella tavalla kuin päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohta, johon siinä lisäksi viitataan.

102 Perustelut, joiden vuoksi kantajien nimi on merkitty asetuksen N:o 270/2011 liitteessä I olevaan luetteloon, ovat lopuksi samat, joiden vuoksi heidän nimensä on merkitty päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon.

103 Edellä esitetyistä syistä on siis pääteltävä, että käsiteltävässä asiassa on noudatettu asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdassa asetettuja edellytyksiä.

104 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että toinen kanneperuste on hylättävä.

3. *Kolmas kanneperuste, joka koskee perusteluvelvollisuuden noudattamatta jättämistä*

105 SEUT 296 artiklan toisen kohdan mukaan ”säädökset perustellaan – –”

106 Perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan oikeus hyvään hallintoon käsittää muun muassa ”hallintoelinten velvollisuuden perustella päätöksensä”.

107 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 296 artiklan ja perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukainen perusteluvelvollisuus määräytyy riidanalaisen toimen luonteen ja sen asiayhteyden mukaan, jossa se on toteutettu. Perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimen toteuttaneen toimielimen päättely siten, että sille, jota toimi koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimen laillisuuden. Perusteluvelvollisuutta on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella (ks. asia C-417/11 P, neuvosto v. Bamba, tuomio 15.11.2012, 50 ja 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

108 Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, koska tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimen perustelut SEUT 296 artiklan ja perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan c alakohdan vaatimukset, on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt. Yhtäältä siis asianomaiselle vastainen toimi on riittävästi perusteltu silloin, kun se on tehty asianomaiselle tutussa asiayhteydessä, minkä vuoksi hän pystyy ymmärtämään itseensä kohdistuvan toimenpiteen ulottuvuuden (ks. edellä 107 kohdassa mainittu asia neuvosto v. Bamba, tuomion 53 ja 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Toisaalta toimen perustelujen täsmällisyyden on oltava oikeassa suhteessa niihin aineellisiin mahdollisuuksiin ja teknisiin tai määräaikoja koskeviin edellytyksiin, joiden rajoissa se on tehtävä (ks. asia T-228/02, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. neuvosto, tuomio 12.12.2006, Kok., s. II-4665, 141 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

109 Varojen jäädyttämistä koskevan toimenpiteen perustelua ei erityisesti voida esittää ainoastaan yleisin ja stereotyyppisin sanamuodoin (ks. vastaavasti edellä 108 kohdassa mainittu asia Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. neuvosto, tuomion 143 kohta). Edellä 108 kohdassa esitetyin varauksin tällaisessa toimenpiteessä on sitä vastoin ilmoitettava sellaiset erityiset ja konkreettiset syyt, joiden perusteella neuvosto katsoo, että asiaa koskevaa lainsäädäntöä voidaan soveltaa asianomaiseen (ks. edellä 108 kohdassa mainittu asia Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. neuvosto, tuomion 143 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. vastaavasti edellä 107 kohdassa mainittu asia neuvosto v. Bamba, tuomion 52 kohta).

110 Käsiteltävässä tapauksessa kantajat väittävät, että päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 perustelut ovat puutteelliset.

111 Kantajat vetoavat kyseisen kanneperusteen tueksi ensinnäkin siihen, että neuvosto ei ole selkeästi ilmoittanut sitä syytä, jonka vuoksi se katsoi, että he täyttivät päätöksen 2011/172 1 artiklassa vahvistetun edellytyksen.

112 Kantajat väittävät toiseksi, etteivät perustelut, jotka on esitetty päätöksen 2011/172 liitteessä, ole riittävän yksityiskohtaisia. Kyseisessä liitteessä näet viitataan "epämääräiseen väitteeseen, joka liittyy kantajille tuntemattomaan yleissopimukseen perustuvaan oikeudenkäyntiin". Mainitussa liitteessä esitettyjen lausumien perusteella ei kantajien mukaan voida missään tapauksessa saada selville sitä, mistä syystä neuvosto katsoo, että rajoittavat toimenpiteet ovat edelleen perusteltuja.

113 On kuitenkin ilmeistä, että päätöksessä 2011/172 mainitaan selkeästi SEU 29 artikla, jonka nojalla päätös on annettu. Päätöksen 2011/172 liitteen otsikosta ilmenee, että siinä on "luettelo 1 artiklassa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, oikeushenkilöistä, yhteisöistä ja elimistä". Asetus N:o 270/2011 perustuu SEUT 215 artiklan 2 kohtaan. Kyseisessä asetuksessa todetaan selkeästi sen liitteen I osalta, että siinä on "luettelo 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, oikeushenkilöistä, yhteisöistä ja elimistä". Neuvosto on siis yksiselitteisesti todennut, mikä oli sen mukaan päätöksen 2011/172, asetuksen 270/2011 ja näiden toimien liitteiden oikeudellinen perusta.

114 Päätöksestä 2011/172 ja asetuksesta N:o 270/2011 ilmenee lisäksi, että kantajiin on kohdistettu rajoittavia toimenpiteitä "Egyptin tilanteen johdosta" sillä perusteella, että he olivat Egyptissä sellaisen oikeudenkäynnin kohteena, jolla oli liittymäkohta tutkintoihin, jotka koskevat valtion varojen väärinkäyttöä (ks. edellä 86 kohta). Tosiseikkoja koskevat pohdinnat, joiden perusteella neuvosto

katsoi, että kantajien varat on jäädytettävä päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdassa säädetyllä tavalla, ovat siis riittävät yksityiskohtaiset, jotta kantajat voivat niiden perusteella riitauttaa varojen jäädyttämisen asiamukaisuuden neuvostossa ja tämän jälkeen unionin tuomioistuimissa. Lisäksi kyseiset seikat ovat yksiselitteisiä englanniksi, joka on kantajien neuvoston kanssa käymässä kirjeenvaihdossa sekä tässä oikeudenkäynnissä käyttämä kieli.

115 Mainitut seikat eivät ole myöskään stereotyyppisiä. Niiden sanamuotoa ei nimittäin ole kopioitu yleisesti sovellettavasta säännöksestä. Ne ovat lisäksi tosin samoja seikkoja, joiden perusteella muiden päätöksen 2011/172 liitteessä ja asetuksen N:o 270/2011 liitteessä I mainittujen luonnollisten henkilöiden varat on jäädytetty. Niillä pyritään kuitenkin kuvaamaan kantajien, jotka ovat neuvoston mukaan olleet samoin perustein kuin muut sellaisten oikeudenkäyntien kohteena, joilla on liittymäkohta valtion varojen väärinkäyttöä koskeviin tutkintoihin, konkreettista tilannetta.

116 Tästä seuraa, että riidanalaisissa toimissa on esitetty ne oikeudelliset seikat ja tosiseikat, joihin kyseiset toimet perustuvat laatijansa mukaan. Niiden sanamuodosta käy siis selkeästi ilmi neuvoston päättely.

117 Näin ollen kolmas kanneperuste on hylättävä.

4. *Neljäs kanneperuste, joka perustuu tosiseikkoja koskeviin virheisiin ja tosiseikkojen oikeudellista luonnehdintaa koskeviin virheisiin*

118 Kuten edellä on todettu, päätöksen 2011/172 liitteestä ja asetuksen N:o 270/2011 liitteestä I ilmenee, että kaikkien kantajien varat on jäädytetty pelkästään sillä perusteella, että he olivat Egyptissä sellaisen oikeudenkäynnin kohteena, jolla on liittymäkohta tutkintoihin, jotka koskevat valtion varojen väärinkäyttöä.

119 Kantajat väittävät, että tuohon perusteluun liittyy tosiseikkoja koskevia virheitä ja tosiseikkojen oikeudellista luonnehdintaa koskevia virheitä. Tässä kanneperusteessa on kaksi osaa.

120 Kantajat väittävät ensimmäisessä osassa, etteivät toinen, kolmas ja neljäs kantaja ole oikeudenkäyntien kohteena Egyptissä.

121 Toisessa osassa kantajat väittävät, että vaikka ensimmäinen kantaja on ”parhaillaan oikeudenkäyntien kohteena”, kyseiset oikeudenkäynnit eivät koske kuitenkaan päätöksen 2011/172 liitteessä mainitun kaltaista valtion varojen väärinkäyttöä.

Kanneperusteen ensimmäinen osa

122 Kantajat ovat ilmoittaneet neuvostolle 1.4.2011 päivätyllä kirjeellä olettavansa, että ensimmäisen kantajan nimi merkittiin päätöksen 2011/172 liitteessä ja asetuksen N:o 270/2011 liitteessä I oleviin luetteloihin egyptiläiseltä henkilöltä tai elimeltä saadun tätä koskevan pyynnön johdosta. Kantajat ovat lisäksi pyytäneet neuvostoa yhtäältä toteamaan, kuka oli tuo henkilö tai elin, ja toisaalta toimittamaan jäljennöksen hänen pyynnöstään ja siihen liitetyistä asiakirjoista.

123 Neuvosto on 17.6.2011 päivätyllä kirjeellä täsmentänyt kantajien asianajotoimistolle saaneensa ”Egyptin ulkoasiainministerin 13.2.2011 päivätyn kirjeen, jossa oli Egyptin virallisen syyttäjän pyyntö siitä, että tiettyjen entisten ministerien ja virkamiesten varat jäädytetään”, ja noiden henkilöiden joukossa oli myös ensimmäisen kantajan nimi. Kyseiseen neuvoston kirjeeseen oli liitetty jäljennös 13.2.2011 päivätystä asiakirjasta, jossa on Egyptin ulkoasiainministerin kabinetin ylätunniste. Kyseisessä asiakirjassa, jota ei ole allekirjoitettu, viitataan Egyptin yleisen syyttäjän pyyntöön siitä, että Egyptin ”entisten ministerien ja virkamiesten varat jäädytetään”. Kyseisessä pyynnössä tarkoitettuihin henkilöihin kuului ensimmäinen kantaja muttei toinen, kolmas ja neljäs kantaja.

124 Tällä välin kantajien asianajotoimisto pyysi neuvostoa 13.5.2011 päivätyllä kirjeellä toimittamaan sille muun muassa kaikki ne todisteet, joihin neuvosto oli tukeutunut jäädyttääkseen sen asiakkaiden varat. Mainittu asianajotoimisto toimitti tämän jälkeen neuvostolle 9.6. ja 15.7.2011 kaksi muuta kirjettä.

125 Neuvosto vastasi 29.7.2011 päivätyllä kirjeellä kantajien asianajotoimiston 13.5., 9.6. ja 15.7.2011 päivättyihin kirjeisiin. Tuossa vastauksessa ei viitata toisen, kolmannen ja neljännen kantajan osalta mahdollisesti vireille pantuihin syytteisiin. Siinä todetaan ainoastaan seuraavaa:

”[Heidät] on mainittu niiden henkilöiden luettelossa, joita edellä mainittu Egyptin viranomaisten oikeusapupyyntö koskee (heidät on mainittu liitteenä olevassa luettelossa numerolla 2, 3 ja 4). Pyynnössä todetaan, että Egyptin virallinen syyttäjä on antanut määräykset, joilla pyritään kaikkien luettelon henkilöiden varojen jäädyttämiseen, ja että rikostuomioistuin on vahvistanut kyseisen määräyksen.”

126 Tuohon neuvoston 29.7.2011 päivättyyn kirjeeseen oli liitetty 24.2.2011 päivätty ilmoitus, jossa on viite NV93/11/ms ja jossa Egyptin arabitasavallan suurlähetystö Brysselissä (Belgia) pyytää unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa toimittamaan ”toimivaltaisille lainkäyttöviranomaisille” Egyptin virallisen syyttäjän toimiston oikeusapupyynnön.

127 Tähän ilmoitukseen oli liitetty kolme asiakirjaa.

128 Niistä ensimmäinen oli oikeusapupyynnön teksti, jota ei ole päivätty eikä allekirjoitettu. Kyseinen englanniksi laadittu pyyntö koski ”tiettyjen entisten ministerien ja virkamiesten varojen jäädyttämistä, takavarikoimista ja palauttamista”. Siinä viitattiin ”Egyptin yleisen syyttäjäviraston suorittamaan tutkintaan asioissa, joiden numerot olivat 162 ja 234 vuodelta 2010 – –; 34, 36, 38, 39, 55 ja 70 vuodelta 2011 – –, ja asiassa, jonka numero oli 137/2011 – – joka koskee korruptiota, julkisen vallan väärinkäyttöä ja rahanpesua, joihin entiset ministerit ja virkamiehet ovat syyllistyneet”, ja siinä lueteltiin viisitoista henkilöä neljä kantajaa mukaan lukien. Siinä todettiin tämän jälkeen yhtäältä, että Egyptin virallinen syyttäjä oli päättänyt jäädyttää lueteltujen henkilöiden varat, ja toisaalta, että ”rikostuomioistuin oli hyväksynyt” tuon varojen jäädyttämisen.

129 Toinen 24.2.2011 päivättyyn ilmoitukseen liitetty asiakirja oli ”luettelo entisistä virkamiehistä sekä [heidän] puolisoista[an] ja lapsista[an]”, ja siinä mainittiin toinen, kolmas ja neljäs kantaja toisessa, kolmannessa ja neljännessä kohdassa.

130 Kolmas 24.2.2011 päivättyyn ilmoitukseen liitetty asiakirja oli yhteenveto ensimmäistä kantajaa vastaan esitetyistä syytöksistä juuri edellä 128 kohdassa kuvatussa oikeusapupyynnössä mainitussa ”asiassa numero 38 vuodelta 2011”. Tuota asiakirjaa ei ollut päivätty. Siinä ei ollut myöskään yläviitettä eikä allekirjoitusta. Mutta aivan kuten 24.2.2011 päivätyssä ilmoituksessa ja kaikissa siihen liitetyissä muissa asiakirjoissa siinä oli Egyptin arabitasavallan Brysselin suurlähetystön leima.

131 Loppujen lopuksi missään edellä mainituista asiakirjoista ei anneta ymmärtää, että toista, kolmatta ja neljättä kantajaa vastaan olisi nostettu syytteet Egyptissä valtion varojen väärinkäytön osalta.

132 Edellä 128 kohdassa mainitussa oikeusapupyynnössä todetaan sitä vastoin yksiselitteisesti, että 24.2.2011 eli alle kuukausi ennen päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 antamista Egyptin virallinen syyttäjä oli antanut kaikkien kantajien osalta määräyksen, jolla pyrittiin jäädyttämään heidän varansa, jonka rikostuomioistuin oli hyväksynyt ja joka liittyi tutkintoihin, jotka koskivat valtion varojen väärinkäyttöä.

133 Kantajat eivät myöskään ole esittäneet mitään seikkaa, jolla voitaisiin asettaa epäilyksenalaiseksi kyseisessä oikeusapupyynnössä esitettyjen tosiseikkojen paikkansapitävyys. Egyptiläisen tuomioistuimen päätös, jonka käännöksen he ovat jättäneet unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 5.3.2013,

vahvistaa sitä vastoin, että toisen kantajan varat olivat edelleen jäädytettyinä 30.1.2013. Kantajat eivät myöskään ole suullisessa käsittelyssä kiistäneet edellä mainitun varojen jäädyttämistä koskevan määräyksen olemassaoloa.

134 Koska Egyptin virallisen syyttäjän edellä mainittu määräys koski toista, kolmatta ja neljättä kantajaa, he olivat henkilöitä, jotka olivat Egyptissä sellaisen oikeudenkäynnin kohteena, jolla oli liittymäkohta valtion varojen väärinkäyttöä koskeviin tutkintoihin. Kun neuvosto luonnehti heidät tällaisiksi henkilöiksi päätöksen 2011/172 liitteessä, se ei siis tehnyt tosiseikkoja koskevaa virhettä eikä tosiseikkojen oikeudellista luonnehdintaa koskevaa virhettä.

135 Kanneperusteen ensimmäinen osa on siis hylättävä.

Kanneperusteen toinen osa

136 Kantajat väittävät kanneperusteen toisen osan tueksi, että ensimmäistä kantajaa syytetään yksinomaan siitä, että hän on osallistunut tekoihin, jotka voidaan luonnehtia toimilupien laittomaksi myöntämiseksi.

137 Edellä 130 kohdassa mainitusta asiakirjasta ilmenee kuitenkin selkeästi, että ”asiassa numero 39 vuodelta 2011” ensimmäistä kantajaa ”syytettiin” yhtäältä ”sellaisen julkisen sektorin yrityksen, jonka osakkeet ovat valtion omistuksessa,” ”varojen väärinkäytöstä” ja toisaalta ”rikoksista, jotka muodostuivat julkisten varojen hyödyntämisestä ja niiden vahingoittamisesta sekä [tällaisten] varojen väärinkäytöstä ja – – väärinkäytön helpottamisesta”.

138 Kyseisessä asiakirjassa ensimmäistä kantajaa moititaan erityisesti siitä, että hän on

— käyttänyt ”sellaisen julkisen sektorin yrityksen, jonka osakkeet ovat valtion omistuksessa,” toimitusjohtajana ja hallituksen puheenjohtajana vaikutusvaltaansa ensinnäkin suorittaakseen osakkeidenvaihdon hänen määräysvallassaan olevan ”yksityisen yhtiön” hyväksi, toiseksi antaakseen tuolle yksityiselle yhtiölle mahdollisuuden menestyä kaupallisesti mainitun ”julkisen sektorin yrityksen” kustannuksella ja kolmanneksi nostaakseen laittomasti sitä osuutta, jonka kyseinen ”yksityinen yhtiö” omistaa edellä mainitusta ”julkisen sektorin yrityksestä”

— ja jättänyt maksamatta velkansa tuolle jälkimmäiselle yritykselle sekä pankeille.

139 Ensimmäistä kantajaa vastaan oli siis nostettu syytteet Egyptissä teoista, joita Egyptin virallinen syyttäjä luonnehti ”valtion varojen väärinkäytöksi”.

140 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että tuo luonnehdinta vastaa pääosin päätöksessä 2011/127 ja asetuksessa N:o 270/2011 tehtyä luonnehdintaa ”valtion varojen väärinkäytöksi”.

141 Neuvosto ei näin ollen ole tehnyt tosiseikkoja koskevaa virhettä tai tosiseikkojen oikeudellista luonnehdintaa koskevaa virhettä merkitsemällä ensimmäisen kantajan riidanalaisiin toimiin liitettyyn luetteloon.

142 Kantajat pyrkivät kyseenalaistamaan tämä päätelmän, ja he ovat väittäneet vastauksessa, ettei heitä voida edellä 128 kohdassa kuvatun oikeusapupyynnön eikä siihen liitettyjen asiakirjojen perusteella yksilöidä henkilöiksi, jotka ”ovat vastuussa Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä” ja jotka näin riistävät Egyptin kansalta talouden ja yhteiskunnan kestävän kehityksen edut ja heikentävät demokratiakehitystä maassa, tai tällaisia henkilöitä lähellä oleviksi henkilöiksi.

143 Tämä seikka ei kuitenkaan voi missään tapauksessa johtaa riidanalaisten toimien lainvastaisuuteen. Tässä yhteydessä on huomautettava, että päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohta, jossa määritellään tuohon samaan päätökseen liitettyyn luetteloon merkitsemisen edellytykset, koskee ainoastaan edellä 67 kohdassa mainittuja henkilöryhmiä. Päätöksen 2011/17 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa tosin todetaan, että kyseiset henkilöt ”näin riistävät Egyptin kansalta talouden ja yhteiskunnan kestävän kehityksen edut ja heikentävät demokratiakehitystä maassa”. Tuo maininta ei ole kuitenkaan lisäedellytys, jota on noudatettava merkittäessä uuden henkilön nimeä päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon. Kyse on yksinomaan tuolla päätöksellä tavoiteltua lopullista päämäärää koskevasta selityksestä. Tuossa johdantokappaleessa vain täsmennetään, että päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut henkilöt voivat riistää ”Egyptin kansalta talouden ja yhteiskunnan kestävän kehityksen edut ja heikent[ää] demokratiakehitystä maassa”.

144 Lisäksi on huomautettava, ettei yksikään kantajien edellä 142 kohdassa mainitun väitteen tueksi esittämistä viidestä argumentista ole perusteltu.

145 Ensinnäkin kantajat ovat väittäneet, että edellä 128 kohdassa kuvattuun oikeusapupyyntöön liitetyissä asiakirjoissa ei ”viitata mihinkään tuomioon mistään rikoksesta” eikä niissä vedota syytteisiin. Noissa asiakirjoissa vain heidän mukaansa ”esitetään lyhyesti tietyt ensimmäistä kantajaa vastaan tehdyt rikosilmoitukset” eikä niissä loppujen lopuksi ”todeta mitään siitä, onko jokin niistä rikosilmoituksista tai kaikki ne rikosilmoitukset [, jotka niissä mainitaan], johtaneet syytetoimenpiteisiin – – valtion varojen väärinkäytön osalta”.

146 Pitää toki paikkansa, että edellä 128 kohdassa kuvattuun oikeusapupyyntöön liitetyissä asiakirjoissa ei mainita mitään rikostuomioistuimen antamaa tuomiota. Kyseisellä seikalla ei kuitenkaan ole merkitystä. Päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut henkilöt eivät näet ole yksinomaan henkilöitä, joiden osalta on annettu rikostuomio valtion varojen väärinkäytöstä, vaan myös muun muassa henkilöitä, joihin kohdistuu oikeudenkäyntejä, jotka liittyvät tällaista väärinkäyttöä koskeviin tutkintoihin (ks. edellä 67 kohta).

147 Ei ole myöskään asiallista väittää, ettei mikään oikeusapupyyntöön liitetyistä asiakirjoista koskisi syytteeseenpanoa valtion varojen väärinkäytön osalta. Kuten edellä 139 ja 140 kohdassa on näet korostettu, edellä 130 kohdassa mainitussa asiakirjassa viitataan Egyptissä nostettuihin syytteisiin ensimmäistä kantajaa vastaan sellaisten tekojen osalta, jotka voidaan luonnehtia valtion varojen väärinkäytöksi.

148 Kantajat ovat toiseksi korostaneet sitä, että edellä 128 kohdassa kuvatussa oikeusapupyynnössä ”ei mainita mitään jäädytettyjen varojen määrästä tai pyydetyn oikeusavun luonteesta, siitä tuomioistuimesta, jolle pyyntö on esitetty, tai siitä syystä, jonka vuoksi oikeusapu on tarpeen”.

149 Sillä, ettei niihin todisteisiin, joihin neuvosto on nojautunut, sisälly tällaisia seikkoja, ei ole kuitenkaan merkitystä oikeusriidan ratkaisun kannalta. Sen perusteella ei missään tapauksessa voida osoittaa, että neuvosto on tehnyt tosiseikkoja koskevan virheen katsoessaan, että kantajat olivat sellaisten oikeudenkäyntien kohteena, joilla on liittymäkohta valtion varojen väärinkäyttöä koskeviin tutkintoihin.

150 Kantajat ovat kolmanneksi huomauttaneet, että edellä 128 kohdassa kuvatussa oikeusapupyynnössä ”ei edes ehdoteta Euroopan unionin lainsäädäntötoimea”.

151 Kyseinen väite perustuu kuitenkin virheelliseen lähtökohtaan siitä, että neuvosto voi jäädyttää kantajan varat ainoastaan saatuaan tätä koskevan pyynnön Egyptin viranomaisilta. Sen tehtävänä oli sitä vastoin jäädyttää kaikkien päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdassa vahvistetut edellytykset täyttävien henkilöiden varat siitä riippumatta, olivatko Egyptin viranomaiset vai muut lähteet kiinnittäneet sen huomiota kyseisten henkilöiden tilanteeseen.

152 Kantajat ovat neljänneksi väittäneet, että edellä 128 kohdassa kuvattu oikeusapupyyntö oli epätäsmällinen. Ensinnäkin kyseiseen pyyntöön liitetyissä asiakirjoissa viitattiin 7 miljardin Egyptin punnan suuruisiin velkoihin, vaikka kyseinen tosiseikka liittyy rikosilmoitukseen, jonka johdosta Egyptin viranomaiset eivät ole ryhtyneet toimenpiteisiin. Tämän jälkeen ”muut rikosilmoitukset” eivät ole kantajien mukaan koskeneet valtion varojen väärinkäyttöä vaan tekoja, joka liittyvät yhtiöön, josta Egyptin valtio omisti ainoastaan vähemmistöosuuden. Nuo muut rikosilmoitukset on lisäksi jätetty ilman niitä tukevia todisteita. Ne liittyvät lopuksi sellaisiin tekoihin, joihin ensimmäinen kantaja ei ollut syyllistynyt vaan joihin olivat syyllistyneet yhtiöt, joista ensimmäinen kantaja omisti enemmistöosuuksia.

153 On tosin totta, että edellä 130 kohdassa mainitussa asiakirjassa todetaan ainoan ensimmäistä kantajaa koskevan asian eli ”asian 38 vuodelta 2011” kuvauksessa, että ensimmäinen kantaja on jättänyt hoitamatta 7 miljardin Egyptin punnan suuruiset velat. Kantajat eivät kuitenkaan esitä mitään seikkaa, jolla voitaisiin osoittaa, ettei kyseinen toteamus pidä paikkaansa. Sillä, että mainittu toteamus on mahdollisesti epätäsmällinen, ei missään tapauksessa voi olla mitään vaikutusta asian ratkaisuun. Kun otetaan huomioon edellä 137–140 kohdassa esitetyt seikat, tällainen epätäsmällisyys ei yksin riitä osoittamaan, että neuvosto ei edellä 130 kohdassa mainitun asiakirjan perusteella voinut luonnehtia ensimmäistä kantajaa henkilöksi, joka oli sellaisten oikeudenkäyntien kohteena, jotka liittyivät valtion varojen väärinkäyttöä koskeviin tutkintoihin.

154 Edellä 152 kohdassa esiin tuoduista muista väitteistä on todettava, että ne koskevat ”rikosilmoituksia”, jotka kantajien mukaan poikkeavat siitä rikosilmoituksesta, jossa koskee edellä 153 kohdassa mainittua 7 miljardin Egyptin punnan suuruista velkaa. Väitteet koskevat siten siitä ”asiasta numero 38 vuodelta 2011”, johon viitataan edellä 130 kohdassa mainitussa asiakirjassa, erillisiä asioita, joihin neuvosto ei ole nojautunut laatiessaan riidanalaiset toimet.

155 Kantajat ovat viidenneksi esittäneet, että edellä 128 kohdassa kuvattua oikeusapupyyntöä on tuettu asiakirjoilla, joissa on aukkoja. He ovat väittäneet, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset olivat kieltäytyneet hyväksymästä pyyntöä, jolla pyrittiin jäädyttämään heidän varansa, sillä Egyptin viranomaiset eivät olleet toimittaneet niille riittävästi tietoja tällaisen toimenpiteen perustelemiseksi.

156 Kuten edellä on kuitenkin korostettu, on todettava, että oikeusapupyynnössä ja sen liitteissä annettujen tietojen perusteella voidaan päätellä, että kantajat olivat sellaisten oikeudenkäyntien kohteena, jotka liittyivät valtion varojen väärinkäyttöä koskeviin tutkintoihin. Lisäksi on huomautettava, että väite, joka koskee Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten käyttäytymistä, liittyy tosiseikkoihin, joilla ei ole mitään tekemistä nyt käsiteltävän riita-asian kanssa. Tällaisilla tosiseikoilla ei siis ole vaikutusta tämän asian ratkaisuun, ja näin on varsinkin, koska kantajat eivät täsmennä, mitä asiakirjoja Egyptin viranomaiset olisivat toimittaneet Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille.

157 Toinen osa on siis hylättävä kokonaisuudessaan, joten kanneperustetta ei voida hyväksyä.

5. *Viides kanneperuste, jonka mukaan puolustautumisoikeuksia ja oikeutta tehokkaaseen tuomioistuimen tarjoamaan oikeussuojaan on loukattu*

158 Kantajat väittävät, että puolustautumisoikeuksia ja oikeutta tehokkaaseen tuomioistuimen tarjoamaan oikeussuojaan on loukattu. Tämä kanneperuste sisältää kolme osaa.

Ensimmäinen osa

159 Kantajat väittävät, ettei heille ole annettu tiedoksi niitä todisteita, joiden perusteella heidän varansa on jäädytetty.

160 Tällainen väite ei perustu tosiseikkoihin.

161 Oikeuskäytännön mukaan neuvoston on annettava oikeus tutustua todisteisiin, joihin se on nojautunut varojen jäädyttämiseksi, ainoastaan asianomaisen pyynnöstä. Tällaisten todisteiden oma-aloitteinen tiedoksi antaminen olisi näet liiallinen vaatimus (ks. vastaavasti asia T-390/08, Bank Melli Iran v. neuvosto, tuomio 14.10.2009, Kok., s. II-3967, 97 kohta).

162 Nyt käsiteltävässä asiassa kantajat ovat todellakin pyytäneet neuvostoa esittämään heille todisteet, joiden perusteella päätös 2011/172 ja asetus N:o 270/2011 on laadittu. Kuten edellä 122 kohdassa on näet huomautettu, kantajien asianajotoimisto totesi 1.4.2011 päivätyssä kirjeessä olettavansa, että päätös 2011/172 ja asetus N:o 270/2011 oli annettu ”egyptiläisen henkilön tai viranomaisen [tätä koskevan] pyynnön” johdosta, ja kehotti neuvostoa ”toimittamaan jäljennöksen tuosta pyynnöstä ja siihen liittyvistä asiakirjoista”. Edellä 124 kohdasta ilmenee lisäksi, että tuo sama asianajotoimisto muistutti 13.5.2011 päivätyllä kirjeellä, että kantajat ”tarvitsivat todisteita ja tietoja [voidakseen] kumota [heitä] vastaan esitetyt seikat, jotka perustelivat väitetysti [heidän nimensä merkitsemisen päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon]”.

163 On kuitenkin todettava, että neuvosto on noudattanut kantajien pyyntöjä täysimääräisesti.

164 Yhtäältä asiakirja-aineistoon kuuluvista asiakirjoista ilmenee, että neuvosto on edellä 123 kohdassa mainitulla 7.6.2011 päivätyllä kirjeellä vastannut 1.4.2011 päivättyyn pyyntöön toteamalla, että se kehottaa kantajia tutustumaan ”13.2.2011 päivättyyn Egyptin ulkoasiainministerin asiakirjaan, joka sisältää Egyptin virallisen syyttäjän korruption vastaiseen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukseen perustuvan pyynnön, joka koskee tiettyjen entisten ministerien ja virkamiesten varojen jäädyttämistä ja jossa [ensimmäinen kantaja] mainitaan asianomaisten henkilöiden luettelossa”. Tuo 13.2.2011 päivätty asiakirja oli liitetty neuvoston kirjeeseen.

165 Toisaalta edellä 125 kohdassa mainitulla 29.7.2011 päivätyllä kirjeellä neuvosto on muun muassa vastannut 13.5.2011 päivättyyn kirjeeseen. Se on kehottanut siinä kantajien asianajotoimistoa tutustumaan paitsi ”tietoihin, jotka on jo toimitettu neuvoston edellisessä, 7.6.2011 päivätyssä kirjeessä,” myös ”E[uroopan unionissa] toimivan Egyptin edustuston ilmoitukseen – –, joka on päivätty 24.2.2011 ja jossa on Egyptin virallisen syyttäjän tekemä oikeusapupyyntö”. Edellä 122 ja 128 kohdassa kuvattu ilmoitus ja oikeusapupyyntö oli liitetty mainittuun neuvoston kirjeeseen.

166 Kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

Toinen osa

167 Kantajat väittävät kannekirjelmässään, että perustelu, jonka vuoksi heidän varansa on jäädytetty, on liian epämääräinen. He väittävät lisäksi vastauksessaan, että neuvosto on vasta vastineessa paljastanut todellisen syyn tuolle varojen jäädyttämiselle. Heillä ei siis ole ollut mahdollisuutta riitauttaa hyödyllisesti tuota perustelua ajankohtana, jolloin päätös 2011/172 ja asetus N:o 270/2011 annettiin.

168 Kyseiset väitteet perustuvat kuitenkin virheelliseen lähtökohtaan.

169 Toisin kuin kantajat väittävät, päätös 2011/172 ja asetus N:o 270/2011 ovat näet riittävästi perusteltuja (ks. edellä 116 kohta). Kantajat ovat lisäksi toistaneet niiden perustelut neuvostolle lähettämässään 13.5.2011 päivätyssä kirjeessä.

170 Toisen valitusperusteen toinen osa on siis hylättävä.

Kolmas osa

171 Kantajat toteavat ensinnäkin, että he ovat lähettäneet neuvostolle erilaisia huomautuksia 13.5.2011 päivätyllä kirjeellä mutta että neuvosto ei 29.7.2011 päivätyssä kirjeessä ole vastannut kaikkiin tuossa yhteydessä esitettyihin väitteisiin. Kantajien mukaan neuvosto ei ole erityisestikään vastannut Egyptissä ensimmäisen kantajan osalta vireille pantujen syytemenettelyjen poliittisia perusteluja koskeviin huomautuksiin eikä puolustautumisoikeuksien loukkaamista kyseisten menettelyjen yhteydessä koskeviin väitteisiin.

172 Kantajat väittävät toiseksi, että päätöksessä 2011/172 ja asetuksessa N:o 270/2011 täsmennetään ainoastaan heidän osaltaan tehtyjen, yksittäistapausta koskevien varojen jäädyttämiseen tähtäävien toimenpiteiden perustelut ja että heille on annettava tiedoksi todisteet, joihin kyseiset toimenpiteet perustuvat. He toteavat vielä, että kyseisissä toimissa jätetään toteamatta, että varojen jäädyttämisen kohteena olevia henkilöitä on kuultava ja että heidän asemansa on otettava huomioon. He väittävät lopuksi, että päätöksessä 2011/172 ja asetuksessa N:o 270/2011 ei ”säädetä niiden todisteiden, joihin kantajien luetteloon merkitsemisestä tehty päätös perustuu, tiedoksi antamista koskevasta menettelystä eikä niissä säädetä siitä, että kantajien vastaus on kuultava ja että ne väitteet ja todisteet, jotka perustelevat kantajien luetteloon merkitsemisestä ja luettelon voimassapitämisestä tehdyn päätöksen, on tarkastettava asianmukaisesti”.

173 Kantajat väittävät kolmanneksi, että heidän osaltaan toteutettujen varojen jäädyttämistä koskevien toimenpiteiden perusteluja ei ole toimitettu heille ennen päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 julkaisemista. He huomauttavat myös, ettei heille ole etukäteen ilmoitettu siitä, että heihin sovelletaan varojen jäädyttämistä koskevia toimenpiteitä.

174 Tällaiset väitteet eivät voi menestyä.

175 Ensinnäkin päätöksessä 2011/172 ja asetuksessa N:o 270/2011 sekä muissa säädöksissä tai periaatteissa ei edellytetä neuvoston vastaavan kaikkiin kantajien sille päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 antamisen jälkeen esittämiin huomautuksiin sillä uhalla, että kyseisten toimien yleisesti sovellettavien säännösten perusteella toteutetut varojen jäädyttämiseksi tehdyt yksittäistapausta koskevat toimenpiteet ovat muutoin lainvastaisia. Pelkästään se, ettei neuvosto ole erityisesti vastannut kantajien väitteisiin, joiden mukaan Egyptissä ensimmäistä kantajaa vastaan vireille pantujen syytemenettelyjen motiivi oli poliittinen ja niillä loukattiin puolustautumisoikeuksia, ei voi johtaa siihen, että päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 antamisen jälkeinen menettely on lainvastainen, ja näin on riippumatta siitä, pitävätkö tällaiset väitteet paikkansa.

176 Toiseksi kantajien osalta päätöksen 2011/172 liitteen ja asetuksen N:o 270/2011 liitteen I perusteella toteutetun kaltaisen varojen jäädyttämistä koskevan toimenpiteen on voitava olla yllätyksellinen. Tästä syystä neuvoston ei tarvitse ennen tällaisen toimenpiteen toteuttamista ilmoittaa kyseisen toimenpiteen perusteluja asianomaiselle henkilölle (ks. edellä 52 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 338 kohta). Neuvostolla ei myöskään ole velvollisuutta varoittaa tämänkaltaisen toimenpiteen kohteena olevia henkilöitä sen lähestyvästä toteuttamisesta.

177 Kuten kahdesta edellä olevasta kohdasta ilmenee, missään säännöksessä ja periaatteessa ei kolmanneksi edellytetä, että unionin toimissa, joilla määritellään järjestelmä, jota varojen jäädyttämiseksi tehtyjen yksittäistapausta koskevien toimenpiteiden osalta on noudatettava, olisi oltava senkaltaisia säännöksiä tai niillä olisi itsessään otettava käyttöön senkaltaisia menettelyjä, joita on kuvattu edellä 172 kohdassa.

178 Vaikka näet oletetaan, että kantajat ovat edellä 171–173 kohdassa esitetyillä argumenteilla pyrkineet myös väittämään ensinnäkin, ettei heille ole annettu päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 antamisen jälkeen tiedoksi niitä todisteita, joiden nojalla heidän varansa on jäädytetty, eikä kyseisen varojen jäädyttämisen syitä, ja toiseksi, ettei neuvosto ole kuullut heitä, on kuitenkin todettava, että tällaiset väitteet on hylättävä.

179 Ensinnäkin näet väite, jonka mukaan neuvosto ei ole antanut tiedoksi niitä todisteita, joihin se on nojautunut, on hylättävä tämän tuomion 161–165 kohdassa esitetyistä syistä.

180 Toiseksi puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate ja perusoikeuskirjan 47 artiklan ensimmäisessä kohdassa taattu oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin edellyttävät lähtökohtaisesti, että unionin viranomainen, joka toteuttaa toimen, jolla otetaan käyttöön johonkin henkilöön tai yhteisöön kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä, ilmoittaa perustelut, joihin kyseinen toimi perustuu, ainakin niin pian kuin mahdollista kyseisen toimen toteuttamisen jälkeen, jotta nämä henkilöt tai yhteisöt voivat puolustaa etujaan ja käyttää kanneoikeuttaan (ks. vastaavasti edellä 52 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 335 ja 336 kohta ja edellä 161 kohdassa mainittu asia Bank Melli Iran v. neuvosto, tuomion 92 kohta). Neuvoston on täytettävä kyseinen velvoite normaalisti erikseen suoritettavalla tiedoksiannolla (asia C-548/09 P, Bank Melli Iran v. neuvosto, tuomio 16.11.2011, Kok., s. I-11381, 52 ja 55 kohta).

181 Se, ettei neuvosto ole itse antanut tiedoksi sen toimen perusteluja, jolla otetaan käyttöön rajoittavia toimenpiteitä, ei kuitenkaan voi vaikuttaa kyseisen toimen pätevyyteen silloin, kun tuo tiedoksi antamatta jättäminen ei ole johtanut siihen, että asianomainen henkilö tai yhteisö on menettänyt mahdollisuuden saada tietoonsa hyvissä ajoin tuon toimen perustelut ja arvioida niiden oikeellisuutta (ks. vastaavasti edellä 180 kohdassa mainittu asia Bank Melli Iran v. neuvosto, tuomio 6.11.2011, 55 kohta).

182 Käsiteltävässä asiassa edellä mainitusta kantajien asianajotoimiston neuvostolle 13.5.2011 lähettämästä kirjeestä itsestään ja kannekirjelmästä ilmenee joka tapauksessa, että kantajat ovat voineet tutustua päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 perusteluihin hyvissä ajoin niin, että heidän on ollut mahdollista riitauttaa kyseiset toimet. He ovat erityisesti mainitun kirjeen kolmannella sivulla toistaneet osan kyseisten toimien perusteluista.

183 Kolmanneksi luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä, joita ensimmäinen päätös, jolla niiden varat jäädytetään, koskee, on oikeus siihen, että neuvosto kuulee niitä tuon päätöksen tekemisen jälkeen. Neuvostolla ei kuitenkaan ole viran puolesta velvollisuutta kuulla mainittuja henkilöitä (ks. edellä 52 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 341 kohta ja edellä 161 kohdassa mainittu asia Bank Melli Iran v. neuvosto, tuomio 14.10.2009, 98 kohta).

184 Käsiteltävässä asiassa mistään asiakirja-aineistoon sisältyvistä asiakirjoista ei ilmene, että kantajat, jotka ovat esittäneet muun muassa 1.4. ja 13.5.2011 päivätyillä kirjeillä kirjalliset huomautuksena päätöksestä 2011/172 ja asetuksesta N:o 270/2011, olisivat pyytäneet neuvostolta, että heitä kuullaan mainittujen toimien toteuttamisen jälkeen. Noilla henkilöillä, joilla ei missään tapauksessa ollut mitään oikeutta tulla kuulluiksi ennen päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 antamista (ks. edellä 52 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 341 kohta), ei siis ole oikeutta valittaa siitä, ettei neuvosto ole kuullut heitä.

185 Kolmas osa on näin ollen hylättävä, joten kanneperustetta ei voida hyväksyä.

6. *Kuudes kanneperuste, joka koskee omaisuudensuojan loukkaamista*

186 Kantajat vetoavat omaisuudensuojan loukkaamiseen. He esittävät tämän kanneperusteen tueksi neljänlaisia väitteitä.

187 He väittävät ensinnäkin, ettei neuvosto ole osoittanut, että heidän varojensa täydellinen jäädyttäminen oli vähiten pakottava toimenpide päätöksellä 2011/172 ja asetuksella N:o 270/2011 tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi. Heidän mukaansa neuvoston heihin kohdistama varojen jäädyttäminen on siis suhteeton. He toteavat vielä tällaisen väitteen tueksi aluksi, ettei niiden varojen määrästä, joita he olisivat väärinkäyttäneet, ole esitetty mitään tietoja. He väittävät tämän jälkeen, että heihin Egyptissä kohdistettu varojen jäädyttäminen on riittävää, koska se koskee varoja, joiden arvo on paljon suurempi kuin niiden varojen, joita he ovat väitetysti väärinkäyttäneet.

188 Kantajat täsmentävät toiseksi vastauksessaan, että kolmansille päätöksen 2011/172 1 artiklan 2 kohdassa vahvistettu kielto asettaa varoja heidän saatavilleen on epäjohdonmukainen, suhteeton ja kielteisesti vaikuttava neuvoston tavoittelemaan päämäärään nähden eli siihen nähden, että Egyptissä käydyn oikeudenkäynnin johdosta saadaan takaisin valtion varat, joita on voitu käyttää väärin.

189 Kantajat väittävät kolmanneksi, että päätöksellä 2011/172 ja asetuksella N:o 270/2011 vahingoitetaan huomattavasti ja pysyvästi heidän mainettaan, koska niillä ei pelkästään jäädytetä heidän kaikkia varojaan unionissa vaan heidät myös ”leimataan” henkilöiksi, jotka ovat varastaneet Egyptin varoja ja ovat siis Egyptin kansan vihollisia.

190 Kantajat väittävät neljänneksi, ettei neuvosto ole näyttänyt toteen, että ”matkustuskielto” oli perusteltu ja oikeasuhteinen.

191 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa tästä heti alkuun, että edellä 189 kohdassa esitetyt kolmannet väitteet on joka tapauksessa hylättävä. On näet korostettava, että päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 tavoitteiden tärkeys perustelee sen, että niillä on voinut olla merkittäviäkin kielteisiä seurauksia kantajille ilman, että tällä olisi vaikutusta niiden laillisuuteen (ks. vastaavasti asia C-84/95, Bosphorus, tuomio 30.7.1996, Kok., s. I-3953, 26 kohta ja edellä 161 kohdassa mainittu asia Bank Melli Iran v. neuvosto, tuomio 14.10.2009, 70 kohta).

192 Myöskään edellä 190 kohdassa esitetyillä neljänsillä väitteillä ei ole mitään merkitystä. Päätöksessä 2011/172 ja asetuksessa N:o 270/2011 ei näet säädetä kantajia koskevasta matkustuskiellosta.

193 Loppujen lopuksi vain kaksilla ensimmäisillä väitteillä, jotka on esitetty edellä 187 ja 188 kohdassa, voidaan hyödyllisesti tukea kanneperustetta, joka koskee omaisuudensuojan loukkaamista. Niitä tutkitaan siis jäljempänä peräkkäin.

Ensimmäinen väiteryhmä

194 Perusoikeuskirjan 17 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jokaisella on oikeus nauttia laillisesti hankkimastaan omaisuudesta sekä käyttää, luovuttaa ja testamentata sitä. Keneltäkään ei saa riistää hänen omaisuuttaan muutoin kuin yleisen edun sitä vaatiessa laissa säädetyissä tapauksissa ja laissa säädettyjen ehtojen mukaisesti ja siten, että hänelle suoritetaan kohtuullisessa ajassa oikeudenmukainen korvaus omaisuuden menetyksestä. Omaisuuden käyttöä voidaan säännellä lailla siinä määrin kuin se on yleisen edun mukaan välttämätöntä.”

195 Käsiteltävässä asiassa neuvosto on päätöksellä 2011/172 ja asetuksella N:o 270/2011 jäädyttänyt tietyn ajanjakson ajaksi muun muassa kantajien hallussa olevat varat. Neuvoston on siis katsottava rajoittaneen sitä, miten kantajat käyttävät perusoikeuskirjan 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua oikeutta (ks. vastaavasti edellä 52 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 358 kohta). Omaisuudensuoja ei kuitenkaan ole, sellaisena kuin sitä suojataan kyseisessä artiklassa, ehdoton oikeus (ks. vastaavasti asia 4/73, Nold v. komissio, tuomio 14.5.1974, Kok., s. 491, 14 kohta ja edellä 52 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 355 kohta), ja sitä voidaan siis rajoittaa perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa vahvistetuin edellytyksin.

196 Tuon jälkimmäisen artiklan mukaan yhtäältä ”perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla sekä kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä kunnioittaen” ja toisaalta ”suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia”.

197 Jotta omaisuuden käyttöä koskeva rajoitus voi olla unionin oikeuden mukainen, se on joka tapauksessa täytettävä kolme edellytystä.

198 Ensinnäkin rajoitus on otettava käyttöön ”lailla” (ks. vastaavasti asia C-407/08 P, Knauf Gips v. komissio, tuomio 1.7.2010, Kok., s. I-6375, 91 kohta). Toisin sanoen kyseessä olevalla toimenpiteellä on oltava lakisääteinen perusta.

199 Toiseksi rajoituksella on oltava yleisen edun mukainen tavoite, jonka unioni on sellaiseksi tunnustanut. Näihin tavoitteisiin kuuluvat tavoitteet, joihin YUTP:n yhteydessä pyritään ja joita tarkoitetaan SEU 21 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdassa eli demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien tukeminen sekä kehitysmaiden kestävän kehityksen edistäminen ensisijaisena tarkoituksena poistaa köyhyys.

200 Kolmanneksi rajoitus ei saa olla kohtuuton. Sen on yhtäältä oltava tarpeellinen ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden (ks. vastaavasti edellä 191 kohdassa mainittu asia Bosphorus, tuomion 26 kohta ja edellä 52 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 355 ja 360 kohta). Toisaalta kyseisen oikeuden tai vapauden ”keskeistä sisältöä” eli ydintä ei saa loukata (ks. vastaavasti edellä 195 kohdassa mainittu asia Nold v. komissio, tuomion 14 kohta ja edellä 52 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 355 kohta).

201 Tarkasteltavana olevassa tapauksessa kaikki näistä edellytyksistä ovat täyttyneet.

202 Ensinnäkin näet kyseessä olevasta omaisuuden käytön rajoittamisesta on katsottava säädetyn ”lailla” perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, koska päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä on noudatettu (ks. edellä 99 ja 103 kohta).

203 Kuten toiseksi edellä 44 kohdassa on todettu, päätöksellä 2011/172 ja sen liitteellä myötävaikutetaan todellakin SEU 21 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdassa mainittujen yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteutumiseen. Sama pätee asetuksen N:o 270/2011 ja sen liitteen osalta, koska ne kuvastavat päätöksen 2011/172 säännöksiä.

204 Toisin kuin kantajat väittävät (ks. edellä 187 kohta), niiden omaisuuden käyttöön kohdistuva rajoitus ei kolmanneksi ole suhteeton.

205 Suhteellisuusperiaate edellyttää näet unionin oikeuden yleisenä oikeusperiaatteena, että unionin toimielinten säädöksillä, päätöksillä ja muilla toimenpiteillä ei ylitetä niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista niillä lainmukaisesti tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaa.

Silloin, kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä, on siis valittava vähiten rajoittava, eivätkä toimenpiteistä aiheutuvat haitat saa olla liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden (asia C-189/01, Jippes ym., tuomio 12.7.2001, Kok., s. I-5689, 81 kohta ja asia T-388/07, Comune di Napoli v. komissio, tuomio 6.5.2010, 143 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

206 Toimenpiteet, jotka neuvosto on toteuttanut päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan ja asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdan nojalla, soveltuvat kuitenkin edellä 203 kohdassa mainittujen päämäärien toteuttamiseen. Noilla toimenpiteillä helpotetaan näet omalta osaltaan tehokkaasti sellaisen valtion varojen väärinkäytön, johon on syyllistytty Egyptin viranomaisten vahingoksi, toteamista ja niiden johdosta nuo samat viranomaiset voivat helpommin saada tällaisen väärinkäytön tuoton palautetuksi. Kuten edellä 139–141 kohdasta seuraa, asiakirja-aineistoon sisältyvistä asiakirjoista ilmenee, että ensimmäistä kantajaa on syytetty Egyptissä teoista, jotka voidaan luonnehtia ”valtion varojen väärinkäytöksi”.

207 Kantajat eivät myöskään näytä toteen, että neuvosto saattoi suunnitella toteuttavansa päätöksessä 2011/172 ja asetuksessa N:o 270/2011 säädettyjä toimenpiteitä vähemmän rajoittavia mutta kuitenkin yhtä soveltuvia toimenpiteitä.

208 Koska Egyptissä vireille pantujen syytemenettelyjen perusteltavuuteen ei ollut otettu kantaa tuomioistuimen ratkaisulla, neuvosto ei voinut päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 antamisajankohtana tietää, minkä luonteisia ne Egyptin valtion varojen väärinkäytökset olivat, joihin ensimmäinen kantaja oli mahdollisesti syyllistynyt, eikä se voinut todeta itse, miten suurista summista oli kyse. Se ei siis voinut erottaa toisistaan yhtäältä varoja, joista on voinut tulla kantajien varallisuutta tällaisen väärinkäytön johdosta, ja toisaalta muita kantajien varallisuuden muodostavia varoja. Tämän perusteella neuvosto ei voinut minkään perusteella olettaa, että Egyptin viranomaisten toteuttama kantajien varojen jäädyttäminen (ks. edellä 132 kohta) oli riittävä ensimmäisen kantajan mahdollisten tulevien tuomioiden kattamiseksi.

209 Lopuksi riidanalaisista varojen jäädyttämistä koskevista toimenpiteistä aiheutuvat haitat eivät ole liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden. Tästä on erityisesti huomautettava yhtäältä, että nuo toimenpiteet ovat luonteeltaan tilapäisiä ja peruutettavissa (ks. edellä 79 kohta) eikä niillä siis loukata omaisuudensuojan ”keskeistä sisältöä”, ja toisaalta, että päätöksen 2011/172 1 artiklan 3 kohdan mukaan niistä voidaan poiketa erityisesti kyseessä olevien henkilöiden ”perustarpeiden” tyydyttämiseksi sekä oikeudenkäyntikulujen ja ”poikkeuksellisten menojen” maksamiseksi.

Toinen väiteryhmä

210 Edellä 188 kohdassa mainitussa väitteessä, joka on esitetty ensimmäistä kertaa vastauksessa, kantajat ovat esittäneet SEUT 277 artiklassa tarkoitetun lainvastaisuusväitteen, joka koskee sitä, että päätöksen 2011/172 1 artiklan 2 kohdassa kolmansille asetettu kielto asettaa muita taloudellisia varoja kantajien saataville merkitsee omaisuudensuojan suhteetonta loukkausta.

211 Yhtäältä perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdan mukaisesti perusoikeuskirjan 17 artiklan 1 kohtaa, jossa vahvistetaan omaisuudensuoja, on tulkittava sen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön valossa, joka koskee ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen ensimmäisen lisäpöytäkirjan 1 artiklaa, jossa taataan oikeus nauttia ”omaisuudesta”.

212 Toisaalta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ensimmäisen lisäpöytäkirjan 1 artiklassa ei taata oikeutta hankkia ”omaisuutta”. Kantaja voi vedota kyseisen artiklan rikkomiseen ainoastaan siltä osin kuin toimet, jotka hän riitauttaa, liittyvät hänen kyseisessä määräyksessä tarkoitettuun ”omaisuuteensa”. ”Omaisuuden” käsite voi kattaa sekä ”nykyisen omaisuuden” että ”varallisuuden”, mukaan lukien saatavat, joiden perusteella kantaja voi väittää, että hän ainakin

”oikeutetusti odottaa” saavansa tosiasiassa käyttää omaisuutta. Kun kyseessä oleva varallisuusintressi on luonteeltaan saatava, sitä voidaan pitää ”varallisuuden” ainoastaan, jos sillä on riittävä oikeudellinen perusta (ks. asia Kopecký v. Slovakia, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 28.9.2004, nro 44912/98, 35 ja 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

213 Käsiteltävässä asiassa päätöksen 2011/172 1 artiklan 6 kohdasta ilmenee, että tuon saman artiklan 2 kohta ei estä maksamasta jäädytetyistä tileistä kertyviä korko- tai muita tuottoja eikä siinä kielletä sellaisista sopimuksista tai velvoitteista johtuvia maksuja, jotka on tehty tai jotka ovat syntyneet ennen sitä päivää, josta lähtien nämä tilit on jäädytetty. Päätöksen 2011/172 1 artiklan 2 kohdalla kielletään siis ainoastaan kolmansien suorittamat uudet varojen siirrot, joilla ei kyseisen päätöksen voimaantuloajankohtana ollut mitään oikeudellista perustaa.

214 Jos kantajien aikomuksena on kuitenkin kyseisen säännöksen lainvastaisuuteen vetoamalla väittää, että siinä kielletään kolmansia suorittamasta heidän varojensa jäädyttämisen voimaantuloa aikaisempiin oikeudellisiin toimiin perustuvia maksuja, on siis todettava, että heidän esittämänsä lainvastaisuusväite perustuu tältä osin virheelliseen lähtökohtaan.

215 Tulevista maksuista, joista ei varojen jäädyttämisen voimaantullessa ollut määrätty missään oikeudellisessa toimessa, on todettava, että kantajat katsovat virheellisesti niiden kuuluvan perusoikeuskirjan 17 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Kun neuvosto kieltää kolmansia suorittamasta tällaisia maksuja, se ei ota kantajilta pois mitään edellä 212 kohdassa mainitussa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettua ”omaisuutta”.

216 Ilman, että olisi tarpeen ottaa kantaa siihen, onko edellä 188 kohdassa mainittu väite esitetty vastauksessa myöhään (ks. edellä 54 kohta), se on siis hylättävä.

217 Unionin yleinen tuomioistuin on lisäksi huomauttanut, että viides kanneperuste, joka koskee puolustautumisoikeuksien ja tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamista, on hylättävä, joten se voi siis tämän jälkeen vain päätellä, että myös kuudes kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

7. *Seitsemäs kanneperuste, joka koskee elinkeinovapauden loukkaamista*

218 Perusoikeuskirjan 16 artiklan mukaan ”elinkeinovapaus tunnustetaan unionin oikeuden sekä kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen mukaisesti”.

219 Käsiteltävässä asiassa kantajat vetoavat implisiittisesti kyseisen määräyksen rikkomiseen. He esittävät tämän kanneperusteen tueksi, että päätöksellä 2011/172 ja asetuksella N:o 270/2011 heitä kielletään kokonaan harjoittamasta voittoa tavoittelevaa taloudellista toimintaa unionissa.

220 On todettava, ettei noiden toimien välittömänä tavoitteena ole estää kantajia harjoittamasta tällaista toimintaa.

221 Tämän perusteella on katsottava, että kantajat väittävät edellä 218 kohdassa esitetyillä väitteillä, että kun päätöksellä 2011/172 ja asetuksella N:o 270/2011 jäädytetään heidän hallussaan unionin alueella olevat varat ja kielletään kolmansia antamasta heidän käyttöönsä unionissa muita taloudellisia varoja, niillä on välillisesti se seuraus, että kantajia estetään käytännössä harjoittamasta mitään voittoa tavoittelevaa taloudellista toimintaa unionissa.

222 Vaikka kanneperustetta tulkittaisiin tällä tavalla, sitä ei voida hyväksyä.

223 Kuten edellä on näet juuri huomautettu, kantajat eivät ole väittäneet nyt käsiteltävän kanneperusteen tueksi, että päätöksessä 2011/172 ja asetuksessa N:o 270/2011 vahvistetut eri kiellot estäisivät heitä käymästä kauppaa unionin alueella sijaitsevien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden kanssa samalla kun he asuvat omalta osaltaan tuon saman alueen ulkopuolella.

224 He ovat vain väittäneet, että kyseisillä toimilla heitä estettiin käytännössä harjoittamasta mitään voittoa tavoittelevaa taloudellista toimintaa unionissa.

225 Kantajat, jotka ovat kaikki Egyptin kansalaisia, eivät kuitenkaan edes osoita, että heillä olisi ennen päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 antamista ollut lupa harjoittaa jonkin jäsenvaltion alueella kolmannen maan kansalaisena voittoa tavoittelevaa taloudellista toimintaa.

226 He eivät siis voi perustellusti väittää, että päätöksellä 2011/172 ja asetuksella N:o 270/2011 heitä on kielletty harjoittamasta voittoa tavoittelevaa taloudellista toimintaa unionissa.

227 Vaikka kantajien tarkoituksena olisi ollut esittää edellä 223 kohdassa mainittu väite, kanneperuste olisi joka tapauksessa pitänyt hylätä.

228 On tosin totta, että päätöksen 2011/172 1 artiklan 2 kohdan nojalla kolmannet eivät saa asettaa muita taloudellisia resursseja kantajien saataville ja että kyseisellä kiellolla rajoitetaan välillisesti heidän mahdollisuuksiaan solmia liikesuhteita sellaisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden kanssa, joilla on kotipaikka unionissa.

229 Kyseisestä kiellosta, josta säädetään päätöksen 2011/172 yleisesti sovellettavassa säännöksessä, on ensinnäkin kuitenkin, kuten edellä 202 kohdassa on huomautettu, säädetty lailla.

230 Kyseisellä rajoituksella on toiseksi sama yleisen edun mukainen tavoite, johon kantajien aikaisempien varojen jäädyttämisellä pyritään (ks. edellä 203 kohta).

231 Kyseinen rajoitus ei kolmanneksi ole suhteeton.

232 Yhtäältä kyseinen kielto on tarkoituksenmukainen riidanalaisten toimien päämäärän kannalta, jona on tukea Egyptin viranomaisia toteamaan ja saamaan takaisin Egyptin valtion varojen mahdolliseen väärinkäyttöön perustuvat varat. Riidanalaisen päätöksen jälkeen toteutetuista oikeudellisista toimista seuraavat muutokset kantajien varallisuustilanteeseen hankaloittavat tai jopa estävät eron tekemisen yhtäältä niiden varojen, joiden epäillään perustuvan Egyptin valtion varojen väärinkäyttöön, ja toisaalta kantajien varallisuuden muodostavien muiden varojen välillä. Sillä, että kantajien varallisuutta ei voida kasvattaa maksuilla, joiden peruste on syntynyt päätöksen 2011/172 antamisen jälkeen, helpotetaan siis tunnistamaan Egyptin valtion varat, joita kantajien epäillään väärinkäyttäneen omaksi hyödykseen, ja palauttamaan ne Egyptin viranomaisille.

233 Toisaalta ei ole olemassa vähemmän rajoittavaa toimenpidettä kuin päätöksen 2011/172 1 artiklan 2 kohdassa vahvistettu kielto, johon liittyy tuon saman päätöksen 1 artiklan 1 kohdassa säädetty varojen jäädyttäminen, kantajilla unionissa olevan varallisuuden jäädyttämiseksi ja siis sen mahdollisen valtion varojen väärinkäytön, johon on syyllistytty kantajien hyväksi, tuoton toteamisen ja Egyptin viranomaisille palauttamisen helpottamiseksi.

8. *Kahdeksas kanneperuste, joka koskee ”ilmeistä arviointivirhettä”*

234 Kantajat vetoavat ”ilmeiseen arviointivirheeseen”. He esittävät tämän kanneperusteen tueksi kaksi väitettä.

235 He katsovat ensimmäisessä väitteessä, että kun neuvosto merkitsi heidän nimensä päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon, se ei noudattanut kyseisen päätöksen 1 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä ja teki näin ”ilmeisen arviointivirheen”.

236 On kuitenkin todettava, että vaikka tämä väite on esitetty nyt käsiteltävän kanneperusteen tueksi, se vastaa kuitenkin täysin toista kanneperustetta, joka koskee muun muassa päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen edellytysten noudattamatta jättämistä. Se on siis hylättävä edellä 57–99 kohdassa esitetyistä syistä.

237 Kantajat esittävät toisessa väitteessään, että neuvosto ei ilmeisestikään ole pyrkinyt ”arvioimaan”, olivatko he ”todellakin” ”vastuussa” Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä. He väittävät näin tehdessään, että neuvoston tehtävänä oli tarkastaa, olivatko he rikosoikeudellisesti vastuussa Egyptin valtion varojen väärinkäytöstä.

238 Kuten edellä 67 kohdasta ilmenee, tällainen väite perustuu virheelliseen lähtökohtaan, jonka mukaan pelkästään henkilöt, jotka on tuomittu tällaisista teoista, voisivat olla kyseisen varojen jäädyttämisen kohteena.

239 Kahdeksas kanneperuste voidaan siis vain hylätä.

240 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

241 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

242 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

243 Nyt käsiteltävässä asiassa kantajat ovat hävinneet asian, joten heidät on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Lisäksi komissio vastaa väliintulijana olevana toimielimenä omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Ahmed Abdelaziz Ezz, Abla Mohammed Fawzi Ali Ahmed, Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin ja Shahinaz Abdel Azizabdel Wahab Al Naggar vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja heidät velvoitetaan korvaamaan Euroopan unionin neuvoston oikeudenkäyntikulut.

3) Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Czúcz Labucka Gratsias

Julistettiin Luxemburgissa 27 päivänä helmikuuta 2014.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asian tausta ... 2

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset ... 5

Oikeudellinen arviointi ... 6

1. Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee sitä, että päätöksellä 2011/172 ja asetuksella N:o 270/2011 ei ole oikeudellista perustaa ... 6

Kantajien väitteiden ulottuvuus ... 6

Päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa koskeva lainvastaisuusväite ... 7

SEU 29 artiklan merkitys ja ulottuvuus ... 7

SEU 29 artiklan määräysten noudattaminen ... 9

Asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohtaa koskeva lainvastaisuusväite ... 9

2. Toinen kanneperuste, joka koskee niiden edellytysten noudattamatta jättämistä, joiden nojalla tiettyjen henkilöiden nimi voidaan merkitä päätöksen 2011/172 ja asetuksen N:o 270/2011 liitteenä olevaan luetteloon ... 10

Päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon merkitsemisen edellytykset ... 11

Tarve tulkita päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohtaa ... 11

Päätöksen 2011/172 1 artiklan 1 kohdan tulkinta ... 12

Päätöksen 2011/172 tulkinnan yhteensoveltuvuus päätöstä ylemmäntasoisten periaatteiden tai oikeusnormien kanssa ... 12

– Periaate, jonka mukaan säännöksiä, joilla otetaan käyttöön hallinnollisista seuraamuksista, on tulkittava suppeasti ... 12

– Syyttömyysolettaman periaate ... 14

Perustelu, jonka vuoksi kantajien nimi on merkitty päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon ... 14

Tarve tulkita perustelua, jonka vuoksi kantajien nimi on merkitty päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon ... 14

Sen perustelun tulkitseminen, jonka vuoksi kantajien nimi on merkitty päätöksen 2011/172 liitteenä olevaan luetteloon ... 15

Päätöksen 20117172 1 artiklan 1 kohdassa asetettujen edellytysten noudattaminen ... 16

Asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohdassa asetettujen edellytysten noudattaminen ... 16

3. Kolmas kanneperuste, joka koskee perusteluvelvollisuuden noudattamatta jättämistä ... 16

4. Neljäs kanneperuste, joka perustuu tosiseikkoja koskeviin virheisiin ja tosiseikkojen oikeudellista luonnehdintaa koskeviin virheisiin 18

Kanneperusteen ensimmäinen osa 18

Kanneperusteen toinen osa 20

5. Viides kanneperuste, jonka mukaan puolustautumisoikeuksia ja oikeutta tehokkaaseen tuomioistuimen tarjoamaan oikeussuojaan on loukattu 22

Ensimmäinen osa 22

Toinen osa 23

Kolmas osa 24

6. Kuudes kanneperuste, joka koskee omaisuudensuojan loukkaamista 26

Ensimmäinen väiteryhmä 26

Toinen väiteryhmä 28

7. Seitsemäs kanneperuste, joka koskee elinkeinovapauden loukkaamista 29

8. Kahdeksas kanneperuste, joka koskee ”ilmeistä arviointivirhettä” 30

Oikeudenkäyntikulut 31